

SLOVENSKI ILUSTROVANI TEDNIK

Naročnina
za Avstro-ugrsko: 1/2 leta K 2-50, 1/2 leta K 5-—, celo leto K 10-—
za Nemčijo: " K 3-50, " K 7-—, " K 14-—
za ost. inozemstvo: " fr. 4-20, " fr. 8-20, " fr. 16-20
za Ameriko celo leto 3-25 dolarjev.

V Ljubljani, v četrtek dne 23. julija 1914.
Uredništvo in upravnništvo: Francišanska ulica
šte. 10, I. nadstropje.

Oglasnina
za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 10 v. — Pri
večkratnih objavah primeren popust.

Štev. 30.

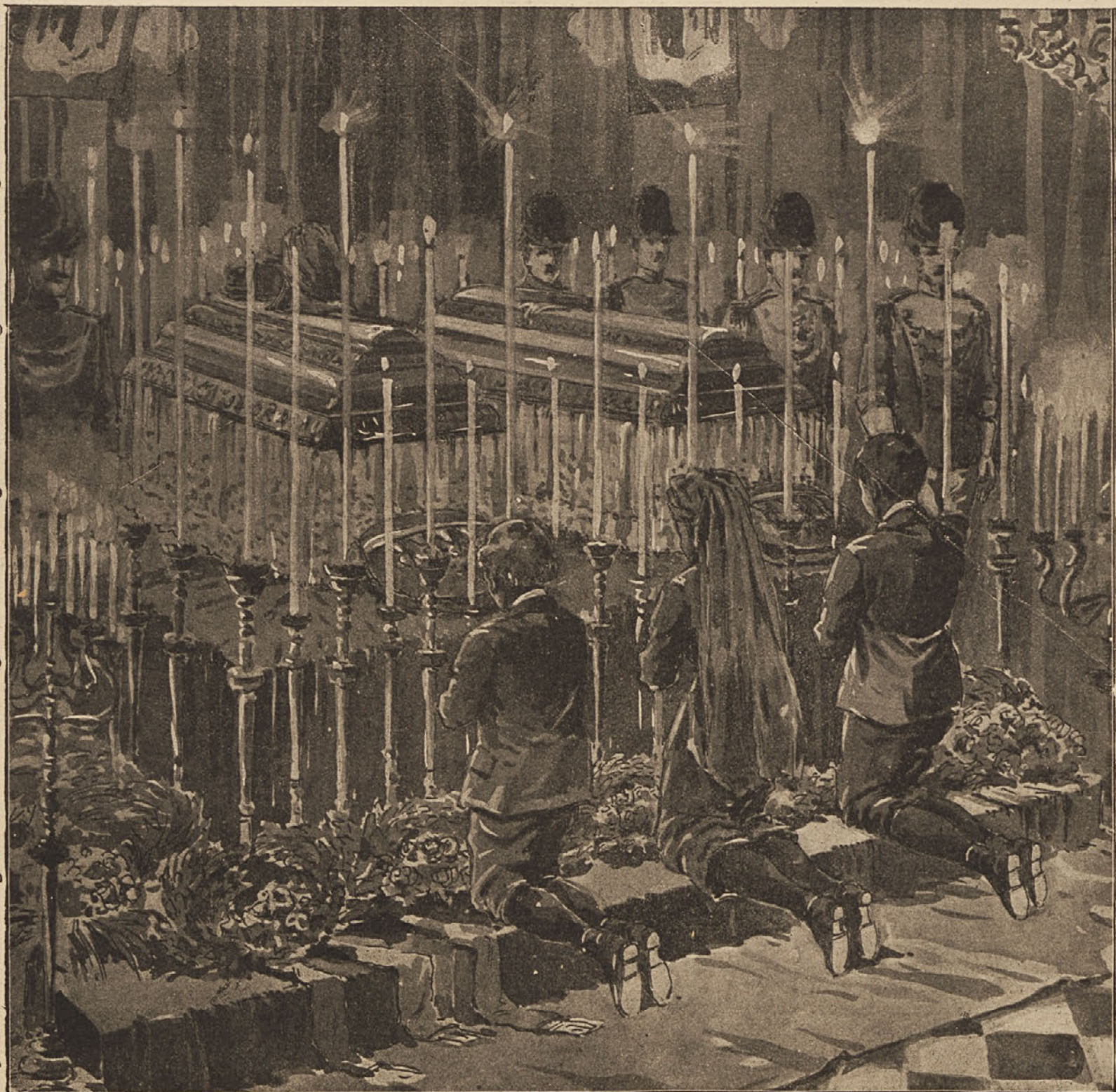
Posamezna številka za vinarjev.

Na naročila brez denarja se ne ozira.

Naročnina za dijake in vojake 8 kron.

Leto IV.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustriran koledar za l. 1915. Za vsake pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškercja, če plača 40 vin. za ovoj in poštino za vsako sliko.

Sirote ustreljene visoke dvojice ponoči v dvorni župni cerkvi na Dunaju ob krstah očeta in matere:
kneza Maks in Ernst ter princesa Zofija Hohenberška.

MARA GREGORIČEVA (Trst).

Kako sem potovala po Skandinaviji.

(Odlomek potopisa.)

Bližali smo se mestecu Lulea (izg. Liles). Že od daleč sem zapazila na kolodvorskem peronu gosto množico in celo jato žepnih robcev, ki so pozdravljali naš piskajoči vlak z nemo dobrodošlico. Tak pozdrav nudi gotovo vsem potnikom prijetno presenečenje; mislim pa, da smatrajo severni prebivalci prihod vlaka za posebno zabavo, zaradi katere popuščajo opravilo ali počitek. In kako bi ne? Vlak prehaja skozi njihovo krajino le enkrat na dan; ne zamude torej mnogo, zlasti ne zvečer ali ponoči, ako se odpravijo z doma za oni kratki odmor, ko obstane štokholmski vlak na kolodvoru in kjer morejo biti včasih priče zanimivega pripetljaja.

Kakor v Lulei, tako sem po vseh postajah, ki nosijo ime tega ali onega podjetnega mesta na severnem Švedskem, doživljala ljubeznivo pozdravljanje na kolodvoru zbrane množice. Na moje veliko začudenje pa so me v Lulei nosači kar obkolili, da bi mi odvzeli prtljago. Čudila sem se, ker se ljudje te vrste v Skandinaviji nikjer ne vsiljujejo tako, kakor je navada povsod drugod po Evropi.

Škandinavci menda nimajo smisla za ta posel. Če se ne požuri sam človek do njih, se ti ne ponujajo. Vendar ni tako le v tem oziru. Niti v takozvanem kramarskem okolišu jih nimaš na razpolago. Ni jih, ki bi ti prodajali te in one potrebne nepotrebščine, ali ki bi se ti ponujali za vodnika. Marsikomu je morda to pridi prav; no, jaz, ki nisem poznala škandinavskega narečja, sem težko pogrešala teh pomagancev, saj sem morala včasih kolovratiti in besedičiti prav dolgo, da sem si nabrala z lastno pomočjo, česar sem si želela.

Odpotovala sem v Skandinavijo z zavestjo, da si bom brez posebnih težav pomagla s tujimi jeziki, ki jih poznam; toda zaman, moje govorico je umel le malo kdo. Škandinavci poznajo le svoj jezik! Ne vem pa, je-li polagati to njihovo svojstvo na rovaš samozavesti ali na rovaš brezbriznosti ali germanski nesposobnosti za tujo govorico. Z nemščino sem si pomagala jedva, jedva, dasiravno je le-ta v sorodstvu z njihovim narečjem. Razumejo in govore jo le za silo samo v Stockholmu, Kristianiji, Trondhjemu in Bergenu; po ostalih, torej manjših notranjih krajih moraš pripisovati le mili usodi, ako naletiš na človeka, ki bi govoril nemško. In še v kakih izjemnih slučajih moraš brzdati svojo zgovornost ter se posluževati najenostavnejše govorice.

Vsaj meni se je pripetilo, da sem nemškutarila brez slovniških spolkov in vezil ter izgovarjala izraze polagoma in po zlogih, ker sem izprevidela, da me marsikdo ume na ta način najlažje. Marsikaterikrat mi ni pomagala niti priprosta nemščina. Prinašali so mi mleka, ko sem zaželela piva, ali krompirja, ko sem prala po kruhu; prinesli so nož namesto soli, a ko sem zahtevala račun, so mi predložili z vso postrežljivostjo časopis in še švedskega povrhu. Imela sem pravi križ celo z mednarodnimi besedami, saj nisem smela rabiti pri posameznih izrazih niti običajnih povdarkov, ako sem hotela, da me takoj ume; morala sem reči »kåfé«

in ne »kafé«, zaklicati sem morala »kå-kav« in ne kakáo, itd. itd.

Naposled me je vse to tako utrujalo in razdražalo, da sem uporabljala kratkoma le kretnje z rokami, kar ni spravljalo v najboljšo voljo le moje sopotnice, ki se je vsemu le posmihala, ampak sem zabavala tudi sloke, snežnobe Švedkinje, dasiravno so bile moje geste popolnoma pravilne in nedolžne.

Neznanje škandinavskega jezika sem občutila najneprijetneje seveda tedaj, ko je prazni želodec moledoval krepčila, a sem bila prisiljena povživati po večini le narodne jedi. In tako je bilo ves čas, odkar sem ostavila Stockholm in dokler nisem dospela na Severno ledeno morje, oziroma na parobrod, v katerem sem se lahko okrepčala z mednarodno hrano.

Marsikoga izmed cenjenih čitateljev utegne zanimati običaj škandinavskega obeda, zato običim za trenutek pri tem.

Ob času kosila in večerje je v vsaki gostilni nekako sredi prostora dolga miza, ki je naložena z najraznovrstnejšimi jedili. Na tej mizi dobiš najrazličnejše kuhane, ocvrte, surove, pečene in prekajene ribe. Privoščiš si lahko sira iz vseh možnih pokrajin, ki je črnkast, rdečkast, dehteč in smrdljiv, puhel in pust ko nezrela smokva ali razdražajoč, da ti vstajajo lasje kvišku. Vsega imaš na izbiro! Znana in neznana zelišča in sadja poleg najraznovrstnejšega mesa: severni jelen, losos, lisica in klobase, ki pa niso le najrazličnejše velikosti in okusa, ampak tudi barve. Česar pa gotovo ne pogrešaš na mizi, je krompir in sveže maslo, ki je zelo slano, dočim je kruh skoro brez soli. Jedila so navadno mrzla. Sredi te preobložene mize pa se zrcali velika steklenka vode, samovar s čajem in boca mleka. Ob stranski steni je druga manjša miza z vsemi miznimi potrebščinami. Natakarev in postrežnic po navadi ni v sobi; sicer ti prihite takoj iz sosedne kuhinje, ako jim le pozvoniš.

Ljudje, ki prihajajo v krčmo in naj so še tako odlični, si poiščejo najpreje prostor ob praznih mizicah in ko odlože tamkaj, kar jim je odveč, gredo k stranski mizici, vzamejo z nje krožnik, kozarec i. dr. ter odnesejo vse na izbrani svoj prostor. Nato se prične prava procesija okoli srednjega omizja. S krožnikom v levici se šetajo toliko časa okoli glavne mize, dokler si ga ne napolne s tem in onim, ki jim diši najbolj. Nato odnesejo na svoj prostor naloženi krožnik, seveda resno in pametno, ko da neso bolniku zdravila. Končno si natočijo kupico vode ali mleka. In med tem, ko uživajo grizljaj severnega jelena ali okusne ribe los, si namakajo grlo z mlekom. Ne samo to! Neki si zlijejo mleka celo vrhu vseh nakopičenih jedil. Mnogi gredo napolnjevati svoj krožnik tudi po trikrat, kajti naj vzame s srednje mize le grizljaj ali naj se nasiti za dva dni, plača isto vsotico, ki res ni velika.

Ob kosilu je poleg omenjenega navadno juha (poleg čaja edino gorka jed), pa ne iz govejega mesa. Te škandinavske juhe dišijo zelo čudno; jaz sem jih uživala le, ko nisem imela po tri dni toplega v želodcu. Kakor razne druge jedi, so tudi te juhe vseh mogočih barv in vonjav. Včasih je okus in duh take juhe vsaj za tujca najneprijetnejši. Mleko je zlasti na Laponskem debelo in gosto, ko skrob, to pa zato, ker molzejo Laponci — pastirji severnih jelenov — svoje košute le enkrat na teden, da pridejo vse samice sto in tisočglave črede na vrsto.

Kar se tiče čaja pa se ogleduješ zaman, da naletiš kje na rum ali kaj sličnega. Likerjev sploh nimajo na prodaj nikjer; ko se miskala nekoč po prodajalnicah cognac, so nakremžili obraz, ko da sem jih zaprosila »hudičevega olja«. Dasi dobiš na jedilni mizi tudi ono, česar bi človek niti ne iskal, vendar se zaman oziraš, da bi kje zagledal limone. Sicer imajo tudi to prijetno-kislo južno sadje, in ako le pozvoniš, ti prinesejo za 40 do 50 vin. komad. Sicer se nisem čudila tej draginji toliko, kolikor draginji grozdja v Stockholmu, kjer je stal grozdčič, ki je tehtal slučajno pol kilograma, nič manj nego 4 švedske krone (5 avstr.). Seveda sem ga povrnila branjevki prav kavalirsko ter ga zamenjala raje z nič manj sladkimi »bananami«, spomnivša se onega reka v vzgojeslovju, ki veli: Človek, privadi se utrpevanja! — Prav rada pa sem n. pr. v Hamerfestu plačala 4 norveške krone za pollitersko butiljko vina, ki sem ga poklonila oslabelemu želodcu pravzaprav kakor zdravilo.

Povrnem se sedaj vnovič v prijazno mesto Lulea. To mesto s 10.000 prebivalci ima pa svojo važnost in korist z izvozom laponskega železa. V Lulei je škofovski sedež, muzej z lapansko zbirko in srednja šola. Ne daleč od evangelske cerkve se razprostira krasen park, tako imenovani hermelinov gaj. Ob konci mesta pa so ogromne naprave za železno rudo. Ulice so gosposke in prostrane, česar bi človek ne pričakoval v takem malem mestecu sredi samote tam gori na severu. Kakor vsako mesto, ki leži ob vodi, tako ima tudi Lulea krasno lego. Izprehajaj se po obali ali po še toli skriti ulici, povsod vidiš in čuješ šumljenje Botniškega fjorda. Kaj mičen je pogled na njegovo bližnje nabrežje, okrašeno z dvorci, a ničmanj vabljiva ni daljna nasprotna obala s prebivališči Finske. Kar me je iznenadilo v Lulei najbolj, pa je bila močna burja, ki je razsajala po mestu z ravno ono razbrzdanostjo liki naša nagajiva Kraševska po Trstu. Kakor tu doma, tako sem morala paziti tudi tam gori, da me ne butne njen divji sunek ob tlak ali da ne zapleše z menoj preko obale v morje...

Na severno obrežje Botniškega zaliva sem se napotila pravzaprav le z namenom, da se prepeljem iz Lulee v Torneo, v mesto na finskem obrežju, ki me je zanimalo že zato, ker govore tamkaj tudi ruski. Pohajala sem zategadelj na pomolu od parnika do parnika, da poizvem o najpotrebnejšem glede tega izleta. Ali, toliko kapitani, kolikor strojevodje niso razumeli ne francoščine, ne nemščine, nego švedski in angleški. Neki izmed teh pa mi je pokazal na poslopje na obali ter mi dal razumeti, da me sam spremi do tja. Bila sem prepričana, da se dobe tamkaj vozni listki ali vsaj vozni red. Ali kako se začudim, ko prišedši tjakaj, spoznam, da me je dovedel pred poslaništvo. Pogledala sem ga vprašajoče, pokazaje mu na tablo z napisom, ki je stal nad durmi. Samo posmehnil se je, pokimal in pristavil: »Tysk!« — Vedela sem, da pomeni beseda »nemško«, in da se bom tam notri pomenila bržkone lahko do dobrega v nemščini. Vendar sem se obotavljala, nadlegovati konzula zaradi mojega izletišča. Toda moj severni kavalir ni hotel umeti moje zadrege, ampak je prestopil korajžno kameniti stopnici ter odprl duri. Kaj sem hotela drugega početi, nego slediti mu?

(Konec prih.)

Mirov god.

(Pred sto leti v Ljubljani.)

Póbiči, púnčice,
pul'te marjetice,
zlátice, zvončke,
dan's Mirov je god!

Spletajte venčke
šmarnične, kokeljne,
krésnične, — pojdemo
mirilcu naprot!

Trosili, venčali —
gaz premagalčevo,
mil'mu porečemo:
Frančišek, zdrav bod'!

Tvoje smo cvétice,
se ti poklanjamo,
ponižno prosimo:
usmil' se sirot!

Tako je pel pred sto leti naš nesrečni pesnik Valentin Vodnik. Pesem nosi naslov: Mirov god, pod njo je datum: »11. dan srpana 1814.« Dan pozneje je Ljubljana slavila »Mirov god«.

Združeni vladarji: ruski, pruski in avstrijski so namreč sklenili po bitki pri Lipskem do dobrega uničiti Napoleona. Zato so Nemci na novega leta dan 1814. prestopili Ren in začeli so se boji, v katerih se je Napoleon hrabro držal. Boji so trajali do začetka aprila, ko so zavezniki zavzeli Pariz. Izdani, le slučajno premagani Napoleon je dne 11. aprila podpisal v Fontainebleau, da se odreka francoskega prestola. Dne 20. aprila se je poslovil od svoje zveste stare garde in se je na angleški ladji prepeljal na otok Elbo, kamor je došel dne 4. maja. Tu je imel živeti Veliki Napoleon kot cesar v svoji državi. Za enkrat se je Napoleon s tem zadovoljil in je moral mirovati...

Med tem, ko se je še Napoleon bojeval z zavezniki, so se Burbonci že pripravljali, da zavzemo zopet francoski prestol. Dne 24. aprila se je izkrcal bojazljivi Ludovik XVIII. v Calais, dne 3. maja je bil že v Parizu. Začela so se pogajanja in dne 30. maja je bil podpisani »pariški mir«, po katerem je imela Francija v bistvu dobiti one meje, kakor jih je imela pred l. 1792. Za Francijo se je najbolj zavzel ruski car Aleksander I.

Ta »pariški mir« je za enkrat zaključil dobo napoleonskih vojn, in po vsi Evropi se je ta mir proslavljala kot srečni dan, ki je prinesel narodom počitek po težkih bojih. Kaj je Evropa doživela od l. 1796. naprej, ko je nepremagljivi genij Napoleon vodil vedno nove vojske! Tudi naša domovina je bila deležna teh vojn, zato je Ljubljana proslavljala »Mirov god«.

Valentin Vodnik je živel l. 1814. v Ljubljani revno in tiho kot vpokojen profesor. Pri avstrijski vladi je bil slabo zapisan, ker je bil Napoleonu na čast zapel svojo najlepšo pesem: »Ilirija oživljena«. Vodnik je spoštoval Francoze, ker so bili Slovencem narodno pravični. Ko so se Avstriji leta 1813. vrnili, je padel Vodnik v nemilost, a v šole in v urade se je vrnila po sili zopet nemščina.

Vlada je želela, da se mir proslavi na slavnosten način, kot »velik dan nebes« in kot »zasluga zmagovalcev«. Napoleonovo glorio je bilo treba uničiti vsaj navidezno.

Zato se je tudi v Ljubljani po naročilu vlade sestel poseben odbor za »Mirov

god«. Program je prinesel uradni list dne 8. julija. Mir je bil sklenjen dne 30. maja, torej se je Ljubljana precej zakasnila s proslavo. Za slavnostne dni so bili določeni 10., 11. in 12. julij. Dan 10. julija je bila nedelja.

Ljubljančani so se veselili slavnostnih dni, saj so obetali mnogo zabave. Ljubljana je bila okrašena z zastavami in zelenjem. Ob 9. dopoldne je pritekel v mesto oznanjevalec miru v spremstvu 24 postiljonov. Na ulicah je stalo vojaštvo v špalirju in velika množica ljudstva, ki je »poslanca miru« pozdravljala in ga spremljala po Dunajski cesti skozi Gosposko ulico in Glavni trg v škofijsko palačo, kjer je bil dvorni komisar Saurau. Odtod je nesel jezdec veselo poročilo o miru v deželni dvorec novemu generalnemu guvernerju, Lattermannu.

V dvorcu so se zbrali kranjski stavovi, grofje in baroni. Po vseh cerkvah so zvonili zvonovi, na Gradu so pokali topovi. Lattermann je povabil vso go-

† J. Vodnik, veletržec in posestnik v Sp. Šiški, zadnji moški potomec iz rodbine pesnika Val. Vodnika.

spodo k slavnostni maši v škofijo. Šentklavška cerkev je bila slavnostno okrašena. Mašo je pel škof Ricci. Cerkev je bila polna visoke gospode, pred škofijo je vojaštvo oddalo 5 salv, na Gradu pa je za »Te Deum« počilo 120 strelcev iz topov.

Po maši je odšla vsa gospoda v mestno hišo. Na glavnem trgu se je zbrala vsa Ljubljana. V mestni dvorani je bilo obdarovanih več mestnih revežev, dve ubožni nevesti sta dobili po 100 K dote. Bivši vojaki so dobili 100 gld. in celo kaznenci so dobili ta dan 1900 porcij kruha, ki so ga darovali ljubljanski peki. Za peki tudi mesarji niso hoteli zaostati in so celičnega pitnega vola darovali ubožcem. Vojaki so bili v mestu in v okolici pogosteni.

Opoldne je bila pri Lattermannu velika pojedina, pri kateri se je napivalo cesarju in zmagovalcem. Slava-klice cesarju je spremljalo grmenje topov z Grada. Na Strelišču so ljubljanski meščani pogostili častnike, mestna občina pa je sama prevzela pogostitev 2000 vojakov. Popoldne je bilo streljanje na Strelišču. Zvečer je bila v gledališču predstava neke igre, ki je bila napisana nalašč za to slavnost. (»Es ist Friede« — »Mir je prišel.«) Po igri se je pela cesarska pesem, pri kateri je množica vpila: »Vivat! Živio!«

Mesto je bilo ta večer slavnostno razsvetljeno. Ta iluminacija je bila zelo

lepa. Meščani so tekmovali med seboj, kdo bo lepše razsvetlil hišo. Na oknih so bili transparenti, razne slike in napisi. Napisi so bili latinski, nemški in slovenski. Grof Turjaški, oče znanega Anastazija Grüna, je imel napis: »Ljubimo Cesarja dobrega, Slovence!« Njegov sin, pesnik Anastazij Grün, je bil velik sovražnik Slovencev.

Najbolj lepo je bil razsvetljen Grad, kjer je stal poseben oder okoli 20 klafter visok. Na odru je kar mrgolelo lučic. Bilo je vse podobno velikemu lustru. Tudi sicer je bil Grad ves v lučih. Vsa mestna, deželna in vladna poslopja so bila okrašena in razsvetljena, posebno rotovž in stara gimnazija.

Ljubljančani so vso noč hodili po ulicah, prepevali pesmi in klicali »vivat«.

Drugi dan je bil posvečen javnemu veselju. Velike ljudske veselice pa si naši stari Ljubljančani niso mogli misliti brez vožnje po Ljubljani. Vsi veliki dnevi so se svoj čas v Ljubljani praznovali z vožnjo po Ljubljani. Lepi »Mestni log« je danes skoraj pozabljen, stari Ljubljančan pa je prav rad hodil tja na izprehod. Lepi brezovi gaji so bili takrat mestni družbi priljubljeno sprehajališče. Za veliko ljudsko slavnost dne 11. julija 1814 so našli primeren prostor na Barju, blizu tam, kjer se izliva Ižica v Ljubljanico.

Navsezgodaj zjutraj so že plavali na Ljubljani ovrčani čolni, katerih se je nabralo okoli 180. Prišlo je v mesto tudi mnogo ljudi z dežele. Pred mestno hišo so se postavili mladeniči in dekleta v narodni noši. V spremstvu meščanov so šli na čolne. Okoli 10. so bili vsi čolni zasedeni in so se pomikali ob Prulah proti Barju. Na čolnih je igrala godba. Med veselimi petjem in vriskanjem so pripluli veseli gostje na slavnostni prostor. Množica je stala na bregu in jih pozdravljala. Kdor je mogel, je šel z njimi. V mestu so meščanske družine ta dan povabile vojake na gostijo. V kazini je bila za moštvo velika pojedina. Po kosilu pa je vse drlo iz mesta deloma v čolnih po Ljubljani, deloma peš na Barje.

Tam se je že razvilo splošno veselje. Za udeležence je bila pripravljena velika gostija na prostem in seveda tudi plesišče. Gospoda se je pripeljala na velikih čolnih, na katerih so bili venci, zastave in celo topovi.

Pa tudi od Vrhniške sem se je približevalo podobno ladjevie. Notranjski gospodje plemiči in Vrhničani so tudi prišli na slavnost. Bili so seveda veselo sprejeti.

Na slavnostnem prostoru je stal visok oder, na katerem je nastopilo 24 otrok, 12 dečkov, 12 deklic, v pastirskih oblekah. S plesom in deklamacijami so proslavljali mir. Predstava je bila zelo lepa. Baronica Lattermann je za spomin obdarila otroke z zelenimi trakovi, na katerih je bila natisnjena Vodnikova pesem »Pubiči, núnčike«. Nato so nastopili kmečki pari iz Gorenjske, Dolenjske in Notranjske. Bilo je 36 parov, ki so plesali in poklanjali razne darove cesarju in cesarici v spomin na slavno zmago. Tudi ti pari so bili obdarovani s trakovi, na katerih je bila tiskana pesem »Premaga« Valentina Vodnika. Tako se je razvila velika ljudska veselica. Gospoda pa si je privoščila še posebno zabavo na čolnih. Neki čoln je bil prirejen kot plesišče z zrcali. Tako so se Ljubljančani veselili na suhem in na mokrem. Zabava je trajala do poznega večera. Vse je jedlo, pilo, pelo, vriskalo, plesalo in se veselilo. Ves prostor je bil razsvetljen. Enako so bili razsvetljeni vsi čolni. Ob

11. ponoči so se ljudje spravili v čolne in so se počasi peljali proti mestu. Spredaj je bil čoln, na katerem so spuščali rakete. Sredi lučic je prepevala v čolnih vesela množica. Na Gradu se je žaril velikanski napis: »Te Deum laudamus!«

Tudi kmet si je oddahnil od težkih vojn. Veselic seveda ni prirejal, pač pa je poslušal šaljive pesmi o vojnih dogodkih. Več takih pesmi se je ohranilo.

Ena taka pesem poje:

Iz Sarajeva: Na dan atentata. Prostor, kjer je Čambrinović vrge! bombo (X), čuva policaj.

Ob 12. so dospeli čolni na Breg. Cojzova hiša je bila vsa v lučih. Godba je stala pripravljena. Z godbo na čelu so odšli veseli slavniki miru po mestu in so krožili po vseh ulicah, dokler niso utrujeni poiskali svojega počitka.

Tako je minil drugi dan radosti. Ljubljana se je torej od nekdanj znala veseliti, pa včasih morebiti še bolj nego dandanes.

Tretji dan mirovih slavnosti, 12. julija, je bil namenjen strelcem. Na starem strelišču so se merili najboljši strelci. Prišli so baje tudi Tirolci na to tekmo strelcev, pa so se Kranjci izkazali tako, da so oni dobili darila. Spomin na to streljanje se hrani v nemškem strelskem klubu pod Rožnikom, kjer nosi ena tarča (baje Vodnikov) napis:

Odrešen je svet
železnih nadlog,
smo Francovi spet,
zahvaljen si, Bog!

Za ta dan sta bila določena dva velika plesa in sicer: v gledališču za meščane, v reduti za gospodo. Povsod se je plesalo do jutra. S tem plesom je bila proslava miru dokončana. Leta 1814 je bila Ljubljana malo mesto, s komaj eno četrtino sedanjega prebivalstva. Človek bi mislil, da so bili ljudje po vojni gospodarsko izčrpani. Vendar vidimo naravnost bogato radodarnost vseh sloiev, ki so tako razkošno praznovali god miru.

Ljubljana je bila že za francoskih časov (1809 — 1813) vajena lepih slavnosti. Francoski uradniki in vsi oni, ki so imeli skrbeti za ugled Francozov v naši domovini, so večkrat prirejali veselice in pojedine. Napoleonov dan, rojstvo njegovega sina itd., vse se je svečano praznovalo. Ko so prišle iz Rusije vesti o porazu Napoleonove armade, se je v Ljubljani kljub temu z vsemi ceremonijami slavil Napoleonov dan. Ljubljančani so torej v teh viharjih časih videli mnogo slavnosti. Proslava mirovega godu je bila gotovo ena najlepših, kar jih je videla stara Ljubljana. Bile so sicer svečanosti tudi pozneje, ko je bil kongres (1821) in ko je prišel cesar Franc v Ljubljano (1832), toda »Mirov god« je bil edini te vrste.

Franc, Prais in pa Rus —
Napoleon je skuz.

Toda Napoleon še ni bil »skuz«. Nekaj dni po proslavi miru se je sešel dunajski kongres, da uredi razmere v Evropi. Predno pa je bil kongres končan, se je pojavil Napoleon zopet v Franciji.

Prestolonaslednikova zapuščna.

Prestolonaslednikova zasebna posestva so Konopište, Hlumeč, ki sta vredni 20.000.000 kron, nadalje Artstetten in posestvo Lölling na Koroškem. Posestva in umetnostni zakladi pripadajo prestolona-

Iz Sarajeva: Občinstvo ogleduje v Čemaluži razbite dragocene vozove in sani, pohištvo in drugo lastnino srbskega prvaka Gilše Jeftanovića. Škode je pol milijona kron.

slednikovim otrokom. Glavni dedič je prestolonaslednikov najstarejši sin, princ Maksimilijan, ki mu pripada Konopište. Usoda Konopišta se mora šele odločiti, ker tvori zdaj objekt luksusa, ki si ga je mogel le bodoči cesar dovoliti. Prestolo-

naslednikova oporoka je bila v oklepni blagajni praške podružnice dunajskega bančnega društva. Spisana je bila pred desetimi leti in obsega tri poznejše kodice. Dediče je zastopal pri zapuščinski razpravi dunajski odvetnik dr. Stritzl, ki je že več let pravni prestolonaslednikov zastopnik in ki je vse važne pravne zadeve v zadnjem času izvedel. Poleg teh posestev je zapustil pokojni nadvojvoda otrokom še ogromno zavarovalnino in v hranilnicah par milijonov. Nadvojvoda in vojvodinja sta bila baje zavarovana na 35 milijonov kron, kar dobe vse trije otroci.

Pokojna Zofija Chotkova, vojvodinja Hohenberška.

Zofija grofica Chotkova, kot žena nadvojvode Franca Ferdinanda, najprej kneginja in potem vojvodinja Hohenberg, je igrala veliko vlogo v življenju pokojnega prestolonaslednika in če bi bil Fran Ferdinand postal cesar, bi bila ta vloga postala zgodovinsko znamenita. Rojena je bila dne 1. avgusta 1868., kot četrta hči grofa Bohuslava Chotka in njegove žene rojene grofice Kinske. Chotki so starodavni češki plemiči in so vedno stali na strani češkega naroda. Prestolonaslednikova žena je bila skrbno vzgojena, a izgubila je zgodaj starše. Bila je jako lepa, resna in tudi izraz njenega lica je bil resen, da, celo strog. Stroge so bile vse njene navade, zlasti je bila velika njena pobožnost. Pri njej so imeli duhovniki prvo in zadnjo besedo, že ko je bila dvorna dama. Ko je nastalo njeno razmerje z nadvojvodo Franom Ferdinandom, je zapustila mesto dvorne dame in odšla na Nemško, odkoder se je vrnila šele kot nevesta. Poroka nadvojvode Frana Ferdinanda z grofico Zofijo Chotek se je vršila čisto na tistem dne 1. julija 1890., v mestecu Zakupy na Češkem. Pri poroki ni bilo ne cesarja, ne kakega drugega člana cesarske rodbine. Navaden dekan je poročil nadvojvodo in grofico in prisostvovala sta poroki dva kapucina. Cesar

je ta dan grofico Chotkovo imenoval za kneginjo Hohenberg, kakor se je imenoval rajni nadvojvoda, kadar je potoval in-cognito.

Pred nekaj leti je izšla v Parizu brošura, v kateri je govor tudi o grofici Cho-

tek. O njej je rečeno: Zofija Chotkova je žena velikanske inicijative, umna in energična. Njena želja je, da bi postala prava cesarica in da bi svojemu sinu zagotovila cesarsko krono. Franc Ferdinand ji je podoben po tem, da je energičen in da mu je poglavitna želja obnoviti avstrijsko cesarstvo in še razširiti, da bo zopet vladalo nad vso Evropo, kakor za časa Karla V. V svoji ženi ima najumnejšo družico, zato je njen vpliv nanj skoro neomejen. To brošuro je spisal neki francoski diplomat, ki je služil pri poslaništvu na Dunaju.

Ob nedavni priliki, ko je nadvojvoda Fran Ferdinand zastopal cesarja pri podelitvi kardinalskih baretov na Dunaju, je po oficialnih ceremonijah govoril s knežjim primasom ogrskim dr. Ivanom Csernochom. Smehljaje mu je rekel: „Tudi moja žena se živo zanima za Vaše nadpastirsko delovanje in bi Vašo Eminenco rada osebno poznala“. Dr. Csernoch je odgovoril: „Videl sem njeno visokost“. Vojvodinja se je bila namreč v oratoriju udeležila cerkvenih slovesnosti. Nato je nadvojvoda z globoko ljubeznijo govoril o svoji ženi in svoji družini in pri tem je iz njegovih oči odsevala najlepša sreča; prekipavajoča čustva so ga kar poživila in rekel je: „Eminenca, mnogokrat sem izkusil, da so v življenju stvari, katere bi, če bi jih morali ponoviti, drugače napravili. Toda če bi se moral še enkrat poročiti, bi storil ravno tako, kakor sem storil sedaj. Rečem Vam z veseljem, da sem od Boga blagoslovljen človek. Kadar se po dnevnem delu vrnem v krog svoje družine in vidim svojo ženo z ročnim delom, obdano od veselo se igrajočih otrok, tedaj pustim svoje skrbi pred vratni in komaj pojnim vso veliko srečo, ki me obdaja.“

Smehljaje se je nadvojvoda poslovil z besedami: »Sedaj gremo na manevre, toda kadar se vrnemo in bo Vaša Eminenca na Dunaju, nas morate obiskati; naš ljub gost boste. Na svidenje!«

Odpeljala sta se nato v Bosno na manevre, a vrnila sta se mrtva v krstah!

Novi prestolonaslednik Karel Franc Jožef

sin lepega in vedno veselega nadvojvode Otona in lepe, resnobne in pobožne saške princeze Jožefe Marije, je še nepopisan list. Njegovo dosedanje življenje smo opisali že v 27. šte. S. I. T. Rojen je bil 17. avgusta 1887 v Persenburgu na Nižje Avstrijskem in leta 1911 se je oženil z bourbonsko princezo Zito, ki mu je rodila

stolonaslednik popularen. Ta popularnost izvira iz njegove priprostosti, ljudomilosti, skoraj bi rekli, iz nekake demokratičnosti. Ako so te anekdote resnične in ako ostane njegov značaj neizpremenjen, ga bodo avstro-ogrske narodi ne le spoštovali, nego tudi ljubili. Ljubezen pa je najmočnejši oklep in ščit, ki ga potrebuje vsak vladar. Za umorom prestolonaslednika Rudolfa je prišel umor prestolonaslednika Franca Ferdinanda, Mayerlingu je sledilo Sarajevo. Vroče želimo, da je s tem avstrijske

tragedije konec, in prepričani smo, da Avstro-Ogrska nikakor ni kakor oče Kronos, ki je požiral svoje lastne otroke. Novi prestolonaslednik, ki se bo zval menda kot cesar Franc Jožef II., bo ljubljen vladar, ako bo stopal za vzori Marije Terezije, Jožefa II. in Franca Jožefa I., in danes trdijo vsi viri, da ima lastnosti pravice in resnicoljubečega moža, ki bo dajal Bogu kar je božjega in narodom brez razlike kar je narodnega. V sreči in zadovoljstvu, v kulturni, politični in gospodarski svobodi vseh narodov bo našel bodoči naš cesar najmočnejšo oporo in zaščito. Jugoslovani so bili vsekdar najbolj lojalni, dinastiji najbolj zvesti, cesarju prav otroško udani. Le hudobnost nemških, madjarakih in laških hujskačev je blatila Jugoslovane iz sebičnega sovraštva do vsega slovanskega. V dobah vojne pa so bili Jugoslovani še vselej prvi in najboljši, a v plačevanju davkov najtočnejši. Ne z biči in škorpioni, ne z žandarji in policaji: s pravico in ljubeznijo se doseže pri Jugoslovanih, da žrtvujejo za cesarja vselej in povsod z navdušenjem kri in življenje. Tako je

Prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef in njegova soproga nadvojvodinja Zita parmska-bourbonska.

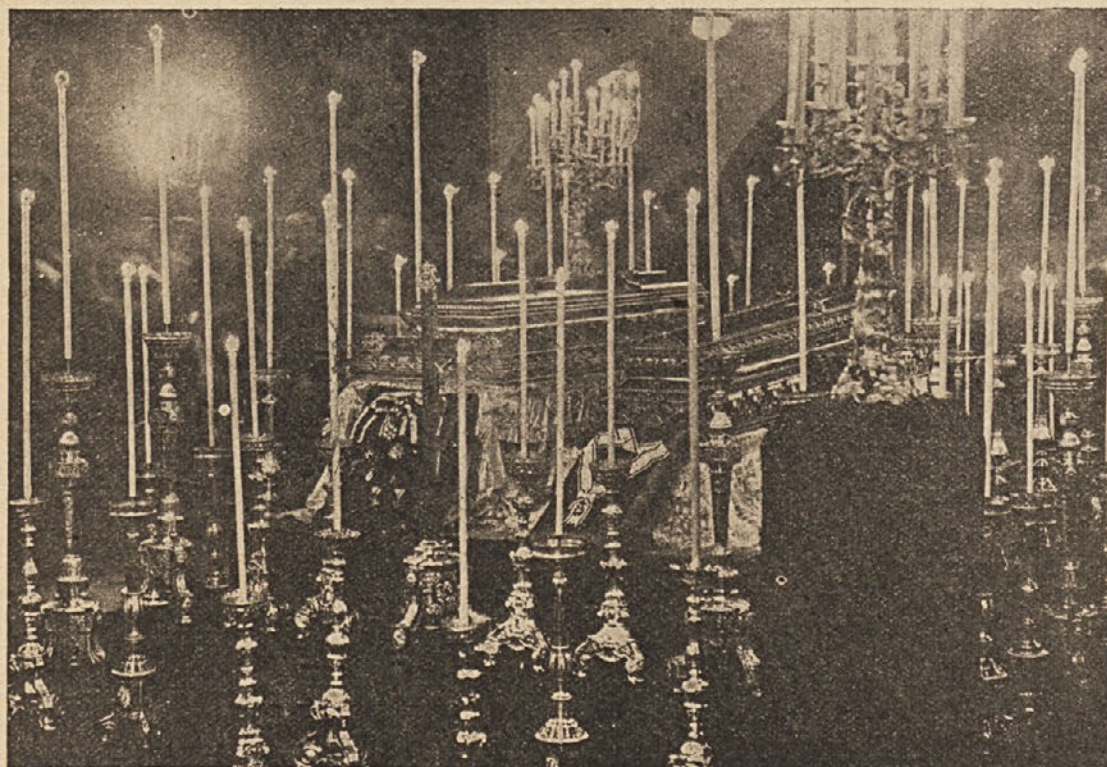
sina Franca Jožefa Otona in hčerko Hedviko. Druzega posebnega o njem ne vedo povedati niti dvoru najbližje stoječi listi. Da zelo ljubi razne športe, lov in konje, da je izvrsten oče in izboren soprog ter tudi prav vesel, ljubezniv in prijazen gospod, ki se hitro udomači v vsaki garniziji, to vse smo že povedali o njem. Svojo lepo ženko je poročil iz resnične ljubezni ter živi z njo doslej nad vse srečno idilsko življenje. To ga dela državljanom nedvomno zelo simpatičnega. Vendar je zanj in za razmerje do občinstva značilno, da se pripoveduje že danes o njem mnogo lepih anekdot, ki kažejo, da je novi pre-

bilo in tako bode. Hoteti mora le novi prestolonaslednik, naš bodoči cesar in kralj! Dostavljamo še, da v Olomucu izhajajoči „Selski Listy“ prinašajo karakteristiko novega prestolonaslednika V tem članku pravijo, da je prestolonaslednik v svoji rodovini bolj Francoz, kakor Nemec, ker je njegov materni jezik francoščina in ne nemščina in ker je njegova soproga francoskega rodu. Nadvojvoda je najbolj naklonjen konservativnemu plemstvu. Po svoji soprogi nadvojvodinji Ziti je v svaštvu z grofovsko in vojvodsko rodovino Beaufort. Prav sedanji grof Henrik Beaufort, ki je stal na čelu

zaradi pogreba Frana Ferdinanda demonstrujo aristokracije in ki ji je v svaštvu tudi s knezi Lobkovici in grofi Sylva-Taroucca, je dobil v zadnjem času vodilno mesto v konservativnem plemstvu. Po pogrebu nadvojvode Frana Ferdinanda je imela visoka aristokracija pod vodstvom grofa Beauforta sestanek, na katerem si je prisegala, da bo delala za enotno veliko Avstrijo s popolnoma ravnopravnimi narodi. Videti je torej, pravijo »Selske Listy«, da se konservativna aristokracija ne bo umaknila takojimenovani ustavoverni. Dal Bog!

Nadvojvodinja Zita — princesa parmska.

Soproga sedanjega prestolonaslednika Karla Franca Jožefa se je rodila dne 9. maja 1892. v Vili Pianore, v italijanski provinci Lucca, ki jo je podedoval njen oče po svoji stari materi. Ta pokrajina je krasna in tu je preživela Zita svoja mlada leta. Vzgajale so jo dame iz višjih krogov. Ko je imela deset let, je prišla v zavod Salezijank v Zangberg na Bavarskem. Tam se je vzgajalo več princes iz višjih krogov in vladarskih rodbin. Leta 1908. je zapustila Zita ta zavod, v katerem se je s posebnim zanimanjem bavila z umetnostjo, z vezenjem itd. Leta 1907. je umrl njen oče. Princesa je nadaljevala svoje študije pri Benediktinkah v samostanu Ryde. Nune so Francozinje in njih zavod slovi posebno po glasbeni vzgoji. Tudi tu je preživela Zita par let svoje srečne mladosti. Dne 14. junija 1911. se je razširila vesela vest, da se je sedanji prestolonaslednik zaročil s Zito, princeso parmsko. In že 21. oktobra istega leta se je slavila vesela poroka, kateri so poleg našega cesarja prisostvovali visoki gostje. Eno leto na to je povila princesa Zita zdravega dečka, ki je določen za bodočega prestolonaslednika, Lani pa je poda-

Krsti v dvorni župni cerkvi na Dunaju, razstavljeni občinstvu na ogled.

rila srečnemu soprogu hčerko. Princesa Zita je vesele narave in je znana kot živahna dama, ki je povsod zelo priljubljena.

Naše slike.

Sirote ob krstah ustreljenih staršev.

Kar je učinkovalo najbolj tragično pri zavratnem sarajevskem atentatu, je bila misel: Kaj bo z nedolžnimi sirotami, ko zve-

Grad Artstetten pri Pöchlarnu, kjer sta † nadvojvoda Franc Ferdinand in † vojvodinja Zofija našla zadnji počitek.

do za strašno smrt svojih ljubljenih staršev? Ves svet je občutil najbolj globoko sočutje s sirotami, vsem so se smilili. Toda najvišji dvorni ceremonijar — knez Montenuovo, je pokazal, da je človek lahko knez in najvišji dvorni uradnik, pri tem pa vendar brez najmanjše srčne in dušne kulture. Ves Dunaj je ogorčen nad tem človekom, 120 najvišjih aristokratov je javno demonstriralo proti njemu in vsi listi zahtevajo, da se ga odstrani. Ta knez

čno, ko se občinstvo ni hotelo raziti, je moral vendarle dovoliti, da so prišli vozovi. V prvem vozu se je peljala nadvojvodinja Marija Terezija, v drugem Jaroslav grof Thun, varuh otrok, v tretjem otroci s teto, grofico Henrijeto Chotekovo. Ko so dospeli vozovi na dvor, so vojaki pozdravljali z bobnanjem, vihtenjem zastave in prezentiranjem pušk. A Montenuovo je zavpil: »Tretjega voza ne pozdravljati!« Otroci so se držali v vozu objeti, vsi blede in objokani. Ko so stopili v cerkev, kjer sta ležala oče in mati, je obstala mala kneginja Zofija pri vratih, si pokrila obraz z rokami ter je bridko jokala. Dečka sta šla h krstami. Princ Maks se je vrnil k sestrici, jo objel okoli vratu in ji dejal: »Pojdi, da ju vidiš!« Mala Zofija je nato šla z Maksom, pristopila k odru zajokala na glas, se vrgla v naročje tetino in zaihtela: »Mamica, moja edina mamica!« Nato se je vrgla na krsti mater in na mrtvega očeta ter ju je poljubljala brez konca. Tudi princa sta objemala objemala in poljubljala krsti ter jokala in jokala. Celih 25 minut so stali otroci ob truplih ubitih predobrih staršev, in teta grofica Chotkova je morala večkrat prositi, naj že odidejo. Otroci so še enkrat poljubili krsti in jokaje odšli. A mala Zofija se je še na pragu iznova obrnila, stekla je nazaj k mrtvi mamici ter zopet krčevito jokala. Ko so se odpeljali, so otroci v vozu jokali neutolažno, in vse občinstvo je jokalo z njimi. Gnječa je bila tolika, da vozovi niso mogli dalje. Šele policija je morala napraviti vozovom prostora. Knez Montenuovo pa je bil ves razjarjen, no, občinstvo mu je glasno povedalo, da je čisto staro-španski okorenel uradnik! Kakšen možakar je ta Montenuovo, je pokazal takoj prvi dan po atentatu. Uradna »Wiener Zeitung« je prinesla v uradnem delu lista le eno smrtno naznailo: da je izdihnil prestolonaslednik; — v neuradnem delu listovem pa je bila kratka notičica z drobnim tiskom, da je izdihnila vojvodinja Hohenberška. Torej

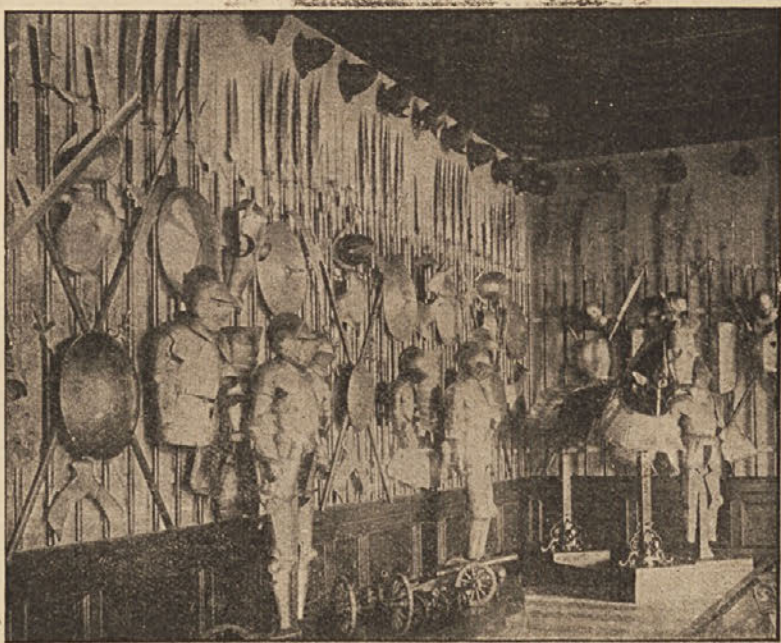
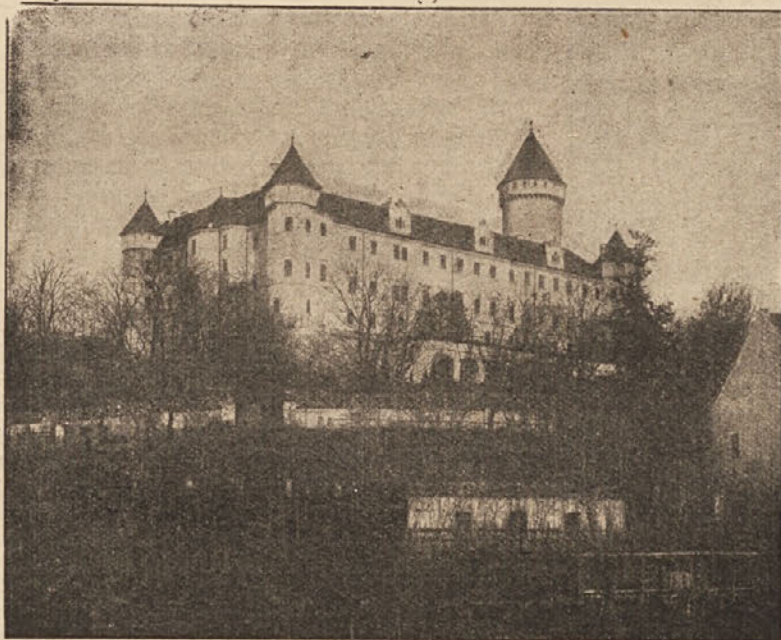
je priredil najskromnejši pogreb, izključil je armado in mornarico od korporativne udeležbe pri pogrebu, izključil je vse tuje vladarje in hotel je izključiti celo pokojnikove otroke od pogreba. Niti h krstama jih ni hotel pustiti, in šele prestolonasled-

niti pred majesteto smrti nista smela biti mož in žena enaka. Vojvodinja Hohenberška je junaško vztrajala ob svojem možu, ki jo je po prvem atentatu prosil, naj ga na sarajevskem magistratu zapusti ter naj se takoj sama vrne v konak. Ona pa je rekla: »Ne, Franci, pri tebi ostanem!« In ostala je in umrla ob njegovi strani, umrla kot zvesta, neustrašna tovarišica svojega moža. Knez Montenuovo bi bil pač bežal, — a ona — žena in mati — je ostala, ni bežala in umrla je ob možu. Kar je združilo življenje, kar je zvezala smrt, to je ločila c. kr. »Wiener Zeitung«, to je raz-

Zdaj je vsega konec, vsega tekmovanja, vseh spletk, vseh visokoletečih ciljev. Umorjena mati in oče počivata, in otroci so ulogo že doigrali. Živeli bodo daleč od dvornih spletk, morda tem srečnejši. Montenuovo pa ostane na svojem mestu, ker je najboljši — španski ceremonijar na Avstrijskem. Dobil je že najvišjo pohvalo, ter je torej zopet vse v najlepšem redu.

Risarska razstava na ljubljanskem učiteljskišču. Ta razstava je posredovala med šolo in domom, vzbujati ji je bilo zanimanje za dela učencev pri starših in otrocih. Zlasti naj bi gojenci učiteljskih

dvestoletnice pragmatične sankcije v 2 do 3 dneh. Na razstavi so zastopane vse tehnike. Na eni naših fotografij se vidita ob dolgi steni prostrane risalnice na veliki šolski tabli v barvastih kredah izvršeni kompoziciji dveh prav dobrih in marljivih risarjev: spredaj Rudolf Habsburški z duhovnikom, zadaj pokrajinska kompozicija iz domovine. Ob čelni steni leže v primerni razvrstitvi na dveh mizah in na policah dela uporabnih ornamentov: okrašene škatlje, vaze, blazinice, razna ročna dela itd. — sami originalni okraski — deloma narodni — izumki pridnih go-

Konopiště, največji in najlepši grad † prestolonaslednika. Grad je obdan z razkošnimi vrtovi in parki. Spodaj na levi: Prestolonaslednikova zbirka srednjeveških viteških oklepov in orožja. Zgoraj na desni: Medvedja družina v kletki z bazenom v parku. Spodaj na desni: Srnjaki in srne v konopiških gozdlj ob gradu.

drl najvišji dvornik, Montenuovo. Še ko je živel, je zapostavljal ta starošpanski kopitnež vojvodinjo Hohenberško. Sedeti je morala daleč proč od moža, na spodnjem delu mize. Tako pač zahteva starošpanski ceremonijel. Šele nemški cesar Viljem I. se je potegnil zanjo in dosegel, da je imela pri dvorni mizi vsaj prostor pred samskimi nadvojvodinjami. V Berlinu jo je Viljem I. posadil poleg svoje žene, poleg cesarice. Nato šele so priznavali vojvodinjo Hohenberško tudi na staroverskem Dunaju. Seveda je to pokojnika kruto bolelo, saj je pokojnico ljubil nad vse. Zato je bival malo na dvoru ter se je izogibal vsem dvornim slavnostim, ki so bile stalne žalitve za njegovo predobro ženo in s tem seveda tudi zanj.

primerjali svoja dela, se veselili dobrega in se učili drug od drugega. Zato je bilo vse razstavljeno, ne samo — kakor običajno — najboljšo. Na širokih mizah leže mape z vsemi risbami vsakega gojenca ali vsake gojenke. Vsaka mapa je okrašena z ornamenti, ki jih je izumil dotični risar sam ali risarica sama. Na stojalih so razstavljena učna poto od prvega do tretjega letnika, zastopana po dobrih, pa ne izključno najboljših risbah, ki so še deloma ostala v ovitkih. Naglašati je, da so vsa dela izvršena po naravi ali spominu. Štiri kopije pokrajin so narejene kot učila. Po stenah vise male in velike risbe. Zgornjo vrsto tvori 20 grbov dežel našega cesarstva, ki so jih narisali gojenci in gojenke lansko leto ob priliki

jenk. Nad njimi vidimo primerno okrašeno cesarjevo podobo. Nad njo razprostira svoja krila velik orel. Od njegovih nog se vije okoli podobe črna draperija, primerna žalostnemu razpoloženju, ki je vladalo začasa razstave zaradi groznega čina v Sarajevu. Lipovo in drugo zelenje z nekaterimi cveticami popolnjuje okrasbo, med katero se dviga na desni bel cesarjev kip. (Slike smo priobčili v poslednji, 29. šteč. na str. 13. in 14.)

† Josip Vodnik, veletržec in posestnik v Spodnji Šiški. Z Josipom Vodnikom je izumrla moška vrsta rodu Val. Vodnika. Kakor znano, se je ded Vodnikov priženil v Šiško k Žibertu, sedaj pri »Kamnitih mizi« od onstran Save. Rod Vodnikov je precej razširjen in mnogi od njih

so doživeli visoko starost. Iz rodu Valentina Vodnika je bil Josip Vodnik zadnji moški potomec tega imena. Bil je sin Antona Vodnika in Urše Verbičeve, ki sta imela sedem otrok. Od teh je dočakal najvišjo starost Josip Vodnik, ki je zdaj

delilo koledarje, ki so bili pisani strogo v krščansko-socialnem duhu. Do leta 1911 so se dajali češki in nemški koledarji. Leta 1911 so se razdelili samo nemški koledarji. Leta 1912 je bil odpuščen grajski uradnik, ki se je bil na Sv. Rešnjega Telesa dan

Prestonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef pri otvoritvi zavoda za vojaške certifikatiste na Dunaju.

umrl. Drugi bratje so prej umrli. Ena sestra pa se je pritožila h Knezu (Ančniku) v Šiški, iz katere hiše izhajati znani narodni rodbini Knez in Gogola. Josip Vodnik je bil naroden mož, živel je kot trgovec. Bil je samec. Rojen je bil 21. marca 1845. Zapustil je veliko premoženja. Njegovi dediči so razdelili med društva in uboge par tisoč kron.

Na Konopištu. Rajni nadvojvoda Franc Ferdinand je bil v svoji sodbi samostojen, osebnost z močno voljo in se ni dal lahko odvrniti od mnenja, ki si ga je enkrat napravil. Zato tudi cerkveni krogi niso mogli pričakovati, da bi vedno delal po njihovih željah. Pozornost so vzbujale izjave, s katerimi se je versko mišljenje in pobožnost kazala na zunaj, in iz katerih je bilo sediti tudi na vsebino njegovega verskega prepričanja. Na svojem gradu Konopištu ni le obnovil kapelic Kalvarije, božjega trpljenja in pod., kar vse je bilo tam že za časa Lobkovica, temveč je napravil vse polno kapelic ob cestah v parku, n. pr. Svetega srca, sv. Jožefa, Marijine slike in jih je postavil tako, da je bilo že iz daljave videti, ko se je pri njih vršila pobožnost. Znana so njegova romanja v Lurd in v Maria Zell, odkoder se je po navadi sporočalo, da se je tam izpovedoval. Na eni izmed konopiških kapelic je pribita desčica z napisom: »V hvaležen spomin na naše romanje v Lurd 1905« (nemško). Iz tega je razvidno, da je nadvojvoda svojim romarskim potom pripisoval tudi uspeh, ki je v njem vzbujal hvaležnost. Nadvojvoda je bil goreč častilec sv. Jurja in je z gorečnostjo nabiral njegove kipe. V njegovih zbirkah na Konopištu je ena dvorana posvečena po večjem delu kipom sv. Jurja, ki jih je tam okoli 100. Na uradništvu, služničad in delavstvo se je strogo na dvoru pazilo, da je hodilo vsako nedeljo k maši in često k spovedi in obhajilu. Ob Veliki noči je bila gospoda tako dolgo v grajski kapeli prisotna, dokler se ni prepričala, da so se vsi uradniki in služabniki izpovedali. Za Božič in Novo leto se jim je

napil. Konopišče (= konoplišče, t. j. njiva za konoplje) je grad vsaj iz 12. veka. Bajega je zgradil Milota iz Dedic; l. 1327. ga je podaril Dobeš z Benešova Zdenku s Šternberka, čegar potomci so ga imeli skoraj 300 let. L. 1467. je oblegal grad Jiří Podbradsky in ga osvojil šele po 18 mesecih. A l. 1479. so ga dobili zopet Šternberki, ki so l. 1525. izumrli. Nato je imel grad razne posestnike, dokler ga ni l. 1887. princ Fran Lobkoviški prodal nadvojvodi Franu Ferdinandu z Este. Ta ga je izpremenil v pravcati paradiz. Parki in vrtovi

so bili čarobno krasni, morda najlepši v Evropi. Pred kratkim jih je prišel gledat nemški cesar. Vse posestvo obsega 6842 hektarjev. Povsod so terase, bosketi in kaskade, vodometi, ribniki, zverinjaki, razni kipi ter pod gradom na esplanadi spomenik Rudolfa Habsburškega. V gradu so različne zbirke, zgodovinske, lovške in umetniške, ki jih je pokojnik nabral in nakupil po vsem svetu. Vzdrževanje tega gradu s posestvom je stalo ogromne svote. Dedič gradu je najstarejši sin prestolonaslednika, knez Maks Hohenberški.

Zlata poroka. V zadnji številki smo prinesli sliko z »bele poroke« hčerke ljubljanskega župana; danes prinašamo sliko z »zlate poroke« župana in posestnika Martina Pirtoškega z Rečice ob Paki na Štajerskem. Bela poroka je polna nad, želja in poguma; srebrna poroka je polna sreče, utešenega hrepenenja in zadovoljne posesti; zlata poroka pa je polna spominov, hvaležnosti in tihe resignacije. Kakor jutro, poldne in večerna zarja so te poroke, vsaka s svojimi lepotami. Zola je v svojem velikem romanu »Plodovitost« najlepše opisal in naslikal krasoto »zlate poroke«. Praded in prababica sedita v svatovski obleki sredi sinov, hčera, vnukov, zetov, sinah in pravnukov. Svojo kri vidita okoli sebe, svojo sliko iz najmlajših otroških, mladeniških in moških ter deklinskih let. Vidita svojo mladost, dobo svoje zrelosti in vidita sebe, starčka. Desetkrat dvajsetkrat pomnožena se gledata v svojih potomcih, ki blodiijo, trpe in jokajo po istih potih, ki sta jih blodila nekdanj sama, in trpe iste bolesi ter uživajo iste sladkosti, ki sta jih nekdanj uživala sama. In srečna sta, da sta vse to že preživela. Tega prizora nas spominja naša slika: praded Martin in prababica Terezija sta zlati ženin in zlata nevesta; okoli nju pa so zbrani sinovi, hčere, zeti, vnuki in pravnuki. Redka je taka sreča, zato pa je tem večja.

Posvetovanje zaradi sarajevskega atentata: od leve na desno: avstrjski ministrski predsednik grof Stürgkh, skupni finančni minister vitez Dittels, vitez Krobatin, zunanji minister grof Berchtold, ogrski ministrski predsednik grof Štefan Tisza, šef generalnega štaba general Konrad pl. Hötzendorf in kontra-admiral pl. Kailer. Na tej seji se je sklenilo, da se srednješolce Bosne, Hercegovine in Dalmacije uniformira ter da se svobodo časopisja in narodnih društev še bolj omeji.

Tedenski pregled.

Posledice sarajevskega atentata se že kažejo v preganjanju narodne mladine, žurnalistov in narodnih društev, ki se jih dolži zveze z bosenskim zarotniki in z velikosrbsko idejo. V Berlinu, na Dunaju, v Ljubljani, Mariboru, v Zagrebu, v Zemunu, v Sarajevu in še drugje zapirajo študente in žurnaliste, razne obrtnike in inteligente, preiskujejo arhive društev ter iščejo sledov — veleizdajništva in zarot. V Gorici so premešali vsa društva, a niso seveda našli ničesar. Tudi nekaj slovenskih dijakov so zaprli in celo naivno otročje šolarice uršulinske ljudske šole v Ljubljani so zaslišavali na policiji. Iz Bosne so izgnali več sto oseb, več sto jih je po ječah in tri osebe so po kratkem preku sodu kar hitro obesili. Razmere so v državi vedno žalostnejše. Namesto da bi vlade skrbele, da store vse, kar narode zadovolji, pomiri in čim trdnije priveže na državo, čitamo vsak dan o novih preiskavah, aretacijah, ječah, obsodbah, prepovedih in konfiskacijah.

Hujskanja nemških listov ni konec. Čim bolj je neumna laž, tem bolj jo ti listi razširjajo. Te dni so pisali, da hočejo Srbi vse Avstrijce v Belemgradu poklati, da hočejo zarotniki z bombami avstrijsko-ogrsko poslaništvo pognati v zrak ter ubiti poslanika fml. barona Giesla. Vse, kar je avstrijskega, je bežalo iz Belegrada, a Srbi sploh niso vedeli, čemu ves ta strah; nihče ni storil ničesar, nihče ni niti zavpil, o bombah in zarotah pa ni bilo sledu. Policijski šef Vuković v Zemunu je razširjal vesti o tej zaroti ter je trdil, da je srbska vojska že pripravljena napasti Slavonijo in Bosno. 70.000 srbskih vojakov je mobiliziranih proti Avstriji. A vse ni bilo nič res. Srbi se vedejo mirno, trezno ter vedno iznova zatrjujejo, da nimajo prav nobenega vzroka za vojno. Preiskave zaradi sarajevskega atentata se vrše dalje v Sarajevu in v Belemgradu, a doslej ni o uspehu še prav nič znano. Vse, kar se poroča, je izmišljeno. Govorice o vojni pa škodujejo silno naši državi ter se je bati nove gospodarske katastrofe. Vseh nesreč so krivi le lažnivi in zagrizeni nemški in madjarski časnikarji, ki se ne brigajo za koristi vse države nego le besno hujskajo. — Vse države so proti vojni, ki bi požrla milijarde, le trop nemških in madjarskih kričavev hoče vojno s Srbijo, dasi vedo, da bi Rusija, Rumunija, Francija in morda celo Italija ne pustile nikake posestne premembe na Balkanu. Srbi imajo močne prijatelje,

orožniki so mu pobegnili in se pridružili vstašem. Bahaški Prenk Bibdoda je zbral malo vojsko Albancev proti vstašem. Ti Albanci pa so le ropali in pustošili; ko so se približali vstašem in bi jih morali naskočiti, so zbežali, bili postreljani ali pa so se pridružili vstašem. Prenk Bibdoda

tovo je, da slovanska stvar ne stoji toli slabo, kakor si to žele Nemci, Madjari in Lah. Da, Madjari so začeli celo obračati svoj plašč po vetru ter je čutili, da so začeli vsaj v Budimpešti globočje misliti. Vsa sreča, da imamo modrega vladarja, ki želi v svoji državi le red in mir ter od-

Gasilska slavnost oa Viču - Glincah domači gasilci z gosti pred novo cerkvijo.

se je vrnil brez vojske in le strašno blamiran v Drač. Tam je hotel dobiti pri knezu novega denarja, a knez ga je odbil. Zdaj čaka knez, da mu pošljejo evropske velevalsti svoje čete na pomoč in da mu dajo novih milijonov. Toda Evropa neče ničesar več slišati o žrtvah za razbojniško Albanijo in za nesposobnega bojazljivca mbreta Viljema. Zdaj dela Viljem menda v Italiji nove dolgove. Splošno se pričakuje in celo želi, da Viljem odstopi, ker je neraben. — V Mehiki se je zgodila važna izpremembra. Kruti, a energični in bistrovadni Huerta je odstopil in za predsednika Mehike je bil izvoljen dosednji mehikanski zunanji minister Carbajal, ki pa se misli baje kmalu umakniti vstaškemu generalu Carranzi. Ali bo general Villa s tem zadovoljen je neverjetno.

klanja vsako misel na vojno, ki bi bila za našo državo v vsakem slučaju največja nesreča. Bog ga ohrani!

Steckenpfeil-Liljino mlečno mle

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna plama. 157 Po 80 h povsod.

Razne vesti.

Tolstoj. O velikem ruskem pisatelju, grofu L. N. Tolstem pripoveduje princesa Bellegarde Urusova v svojih »Spominih«, ki so pravkar izšli v debeli knjigi, tudi sledeči epizodi. Princesa se je vozila s svojo materjo v Moskvo. Na neki po-

„Mirov god“ v Ljubljani dne 11. julija 1814 na slavnostnem prostoru blizu izliva Ižice v Ljubljano. (Čitaj članek!)
Ta slika je iz l. 1814. torej je stara 100 let.

a naša država le par zelo nezanesljivih zaveznikov. — Iz Albanije prihajajo obupne vesti; zdaj se je dvignila še južna Albanija, in Epiroti oblegajo Valono. Lah. seveda Valone ne bodo pustili vzeti, ker bi jo imeli sami radi. Drač oblegajo vstaši, in knez je brez vojske, ker celo

Vojne z Zedinjenimi državami je konec, toda vstaši še niso odložili orožja. — Sestanek ruskega carja s francoskim predsednikom dela Nemcem hude skrbi. Šele pred kratkim je bil car na Rumunskem in zdaj se snide s francoskim predsednikom. To daje misliti sovražnikom Slovanov. Go-

staji so opazili grofa Tolstega. »Ali se vozite z nami? Kako da Vas doslej nisem opazila?« se je čudila princesa skozi okno kupeja. — »Zato ker se vozim v vozu III. razreda«, je odgovoril grof. »Vozil sem se spočetka v prvem razredu, a tam sedi grof Korzakov, ki me je skoraj do mrtvega

izmučil s svojim čenčanjem. Pobegnil sem v III. razred, kjer sedi mlad človek, jako pameten, ki mi pripoveduje mnogo zanimivega iz svoje rodne vasice.« Tisti mladi človek pa je bil Korzakov — sluga! — Nekdaj je stal Tolstoj na peronu svojega bivališča in opazoval potnike. Naenkrat je

romane. Tudi pisateljici Elizabeta Labes iz Berolina in Jožefa Metz sta svarili svoje tovarišice, naj nikar ne pišejo novel, ki jih občinstvo ne mara. Isto je trdil tudi založnik berolinski Hilger.

Zlata poroka župana in posestnika Martina Piroškega in njegove žene Terezije na Rečici ob Paki v Savinjski dolini na Štajerskem. Vsi na sliki so potomci slavljencev: sinovi in hčere, vnuki in vnučkinje ter pravnuki in pravnukinje.

prisopihala debela trgovčeva žena in zlezla v vlak. A hitro se je pojavila na oknu in začela vpiti: »O, v čakalnici sem pozabila svojo zeleno pompadurko!« In zapazivši grofa Tolstega, je klicala: »O, dobri starček, skočite hitro v čakalnico in mi prinesite mojo zeleno pompadurko!« — Grof Tolstoj, ki je hodil v kmetijski ruski obleki, je res stekel v čakalnico in prinesel zeleno pompadurko. Trgovka je segla v žep ter stisnila starčku v roke par kopejk napitnine. Tolstoj je denar vzel, pozdravil in odšel.

Afera s fotografirano igralko v stezniku. Znamenita angleška igralka miss Yane Wood je tožila nekega londonskega fotografa in neko tvrdo za takozvane Sandow-steznike ali modrce. Ta tvrdom je objavljala namreč v listih inserate s fotografijo igralkine Wood, ki je bila videti na sliki oblečena le prav malo in z Wood-steznikom. Igralka je tvrdo tožila za odškodnino, češ, da je njena čast razžaljena in njen ugled zmanjšan, ker jo gledajo ljudje na sliki oblečeno skoro le s steznikom. Sicer pa se ni dala nikdar toli slečena fotografirati ter je na sliki pač njena glava, ostalo telo pa je tuje. Tvrdom se je na sodni obravnavi izgovarjala, da je taka fotografija obenem najboljša reklama za igralko, ter je dokazala, da je mnogo pevk in igralk, ki celo prosijo, naj se objavljajo njih slike, čeprav oblečene le s steznikom. Kot pričče zaslišane igralkine so potrdile, da jih take fotografije ne le prav nič ne ženirajo, nego da so tvrdki še hvaležne, ako objavlja njih slike po inseratih. Neka igralka je izjavila, da je baš zaradi takih slik dobila dober angažma. Končno je bila izrečena sodba, da slika ni razžaljiva in da mora tožiteljica plačati vse stroške.

Atentati na Napoleona I. in III. Tudi Veliki Napoleon I., cesar francoski in vladar polovice Evrope, je komaj ušel dvema atentatom: bombam v Parizu, ko se je peljal 24. decembra 1800 v Opero in na Dunaju bodalu, ko je bil v Schönbrunnu. Enkrat je bil atentator Francoz, drugič I. 1809. pa Nemec Staps iz Erfurta. In cesar Louis Napoleon III. je leta 1858 takisto le slučajno ušel morilni bombi Fel. Orsinijevi, čeprav je bil takrat Napoleon III. najvplivnejši evropski vladar. Ž njim se je vozila cesarica Evgenija. Bomba je ubila in ranila 141 seb, cesar in cesarica pa sta ostala živa. L. 1903, dne 1. februarja sta bila ubita kralj in prestolonaslednik portugalski, a kraljica Amalija, ki je sedela v istem vozu, je ostala živa, dasi so žvižgale krogle okoli nje.

Kaj se čita dandanašnji. Na prvem kongresu nemških pisateljic v Lipsiji je naglašala v svojem referatu gospodična Selma Jaffe iz Berolina, da čita poezije danes le še malokdo. Za novele je skoraj nemogoče dobiti založnika; prav lahko pa je oddati zgodovinske in kulturno-zgodovinske

EMIL GABORIO:

19. nadaljevanje.

Izgovor krivca.

(Dalje.)

»Trudnega se čutim, sin moj. Morate me nekoliko podpreti.«

Mladi odvetnik je pristopil vstreljivo.

Ko sta bila zunaj, ni mogel sodnik premagati svoje radovednosti. Skočil je k vratom, pomolil glavo ven in pogledal po koridorju.

Zdelo se je, da se starec le trudoma vleče dalje. Odtvetnik je stopal drobnih korakov ob njegovi strani in se sklonil od časa do časa k starcu, očividno poln skrbi.

Sodnik je gledal za njima, dokler nista zavila okrog vogala. Nato se je vrnil v svojo pisarno in zavzdihnil globoko. »Vsaj eden je srečen! Dan ni popolnoma izgubljen.«

Služabnike so privedli predenj vsakega posebej. Kar so imeli povedati, ni bilo nič novega samo po sebi. In vendar so bile njih izpovedbe obremenilne za Alberta. Videlo se je brez težave, da smatrajo vsi svojega gospodarja za krivega. Kdor je obdan neprestano s služabniki, prikrje težko, če ga teži kaka skrivnost. Preveč oči je pripravljenih od zore do mraka, študirati vsako najmanjšo izpremembo gospodarjevega obraza.

Kmalu je imel sodnik cel kup tistih podrobnosti, ki ne pomenijo same zase ničesar, pozneje pa postanejo lahko odločilne v najvažnejših življenjskih vprašanjih. Ko si je združil vse, kar je sledilo iz podatkov služinčadi, je lahko sledil sodnik obtožencu od nedelje zjutraj, to je, od poseta odvetnikovega, od ure do ure.

Takoj po Noelovem odhodu je bil ukazal Albert, naj reko vsem morebitnim prišlecem, da se je odpeljal na deželo. O tem so domnevali služabniki med seboj, da vikontu morebiti ni dobro, ali pa, da je prav neprijetno razburjen.

Ostal je ves dan v svoji delavni sobi; tudi kosilo si je dal prinesiti tja, pa se ga skoraj ni dotaknil. Zvečer je odslovil vse, ki so imeli službo pri njem, z besedami: »Le pojdite, zabavajte se!« In prepovedal je odločno, da bi stopil kdo v njegovo sobo, ako on ne pozvoni.

Drugače je vstajal zgodaj. V ponedeljek pa se je pokazal šele ob dvanajstih. Tožil je, da ga silno boli glava. Velel je zapreti voz, a takoj nato je prekal povle. Komorni sluga ga je slišal reči: »Čemu bi se obotavljal toliko časa?« in kmalu nato: »Temu moram storiti konec.« Sedel je k mizi in pisal. Komorni sluga Luben je moral nesti pismo gospodični Klari d' Arlanž. Izročiti ga je imel gospodični sami ali njeni družabnici.

Drugo pismo z dvema bankovcema po tisoč frankov je moral odnesti sluga Jožef v grofov klub. Adresata se ni mogel več spomniti; vedel je le še, da ni bil plemič.

Zvečer je povžil samo malo juhe in ostal zopet v svoji sobi.

Avstro-ogrski vojaki in častniki v Draču, kjer branijo mbreta Viljema pred albanskimi vstaši.

Toda moral je nadaljevati svoje delo. Mudilo se je. Trebalo je zaslišati Alberta čimprej, pred njim pa še nekatere služabnike hiše Komarenskih, in poslušati nato tudi raport policijskega komisarja.

V torek je vstal rano zjutraj. Hodil je po sobi semintja, kakor da mu nekaj ne da miru ali kakor da pričakuje nečesa, kar noče priti. Ko je stopil na vrt, ga je poprašal vrtnar, kako naj naredi neko gredo.

On pa je odgovoril: »Prašajte gospoda grofa, ko se vrne.«

Tudi pri zajtrku ni jedel skoraj nič.

Okrog ene je šel v konjušnico in pogladil žalostnega obraza svojo najljubšo kobilo.

»Uboga žival,« je dejal, »uboga moja stara.«

Ob treh mu je prinesel postrežček pismo. Grof je raztrgal omot z veliko naglico. Stal je ravno ob veliki cvetlični gredi pred hišo. Dva služabnika sta slišala razločno, ko je dejal sam pri sebi: »Ne more se mi upirati.«

Vrnil se je v hišo in vrgel pismo v ogenj, ki je gorel v predsobi v kaminu.

Ob šestih je bil sedel pravkar k večerji, ko sta vdrla k njemu prijatelja, gospod de Kurtivoá in marki de Šuzé, ki se nista dala odpraviti. To ga je vznemirjalo očitno.

Gospoda sta ga hotela pregovoriti za vsako ceno, da bi se šel zabavati z njima. On pa je odklonil hladno, češ, da ima važne opravke.

Tisti večer je zavžil nekoliko več nego prejšnje dni. Ukazal je celo kletariju, naj mu prinese steklenico Šato-Lafita, ki jo je izpraznil vso. Črno kavo je pil v obednici in pušil pri tem cigaro, kar je nasprotovalo docela hišnemu običaju. Ob polosmih, po poizpovedbah sluga Jožefa in dveh drugih, dočim sta trdila Luben in vratar, da je bilo ob osmih — je šel vikont peš od doma; s sabo je vzel dežnik. Vrnil se je ob dveh ponoči ter poslal komornika, ki ga je čakal, spat.

V sredo zjutraj se je začudil komorni sluga stanju, v katerem je našel gospodarjevo obleko. Bila je mokra, opackana s prstjo, in hlače so bile raztrgane. Dovolil si je opazko zaradi tega; vikont pa je odgovoril srdito: »Vrzite cape v kot in počakajte, da vam jih podarim.«

Drugače pa se je zdel ta dan boljše volje. Ko je povžival svoj zajtrk s precejšnjim tekom, se je zdel opravniku skoraj veselega obraza. Vse popoldne je ostal v svoji delavni sobi, kjer je sežigal velike kupe papirja.

V četrtek je bil zopet nekam bolehen, tako da skoraj ne bi bil mogel na

Albanski veljak Prenk Bibdoda, ki je hitel mbretu Viljemu na pomoč z albanskimi prostovoljci. Ti pa so se z bali vstašev, pobegnili in pustili Prenka Bibdoda na cedilu.

kolodvor po očeta. Zvečer, po razburjenem nastopu s starim grofom, se je kar smilil človeku, takšen je bil, ko je šel v

Poslano.

Gospod plem. Trnkoczy lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom »sladni čaj« zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih 3 otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnega uspeha imela. Sladin pri poročam vsem staršem.

Spoštovanjem

284

Makso Kovač,

c. kr. vojaški uradnik,

V Pulju, dne 23. marca 1914.

Kupujte pri trdkah, ki oglašajo v »Slovenskem Ilustrovanem Tedniku«!

Trgovina z usnjem na debelo in drobno Sv. Petra cesta št. 21-23 K. A. KREGAR

Telefon št. 96.

394

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega tu- in inozemskega usnja; podplatov (Vache Croupon), krovponov iz najboljših tovarn. Vsakovrstna gornja dela za čevlje iz čohovine, teletine, boksgoveje, boksteletine in ševro. — Velika zaloga modernih kopit. — Velika izber vseh v čevljarsko stroko spadajočih potrebščin.

Glavna lastna in edina zaloga »Jurjevo čistilo«, domače podjetje.

Cene brez konkurence.

Zahtevajte v svojo korist cenik.

Poslano!

Ker se širi govorica, da bodem trgovino z usnjem itd. opustil, naznanjam vsem cenj. odjemalcem, da ni resnica resnica je, da sem isto povečal ter za nekaj predmetov pomnožil ter vsled tega dosedanje obrtno pravico zamenjal.

Se nadalje priporočam

K. A. Kregar,

Trgovina z usnjem na debelo in drobno
Ljubljana, Sv. Petra c. 21/23.

svojo sobo. Luben je hotel iti po zdravniku, on pa mu je prepovedal blekniti komurkoli, da se ne počuti dobro.

To so bile v glavnem izpovedbe služabnikov, s katerimi je napolnil pisar dvajset dolgih strani, piščo venomer, tako da je mogel jedva dvigniti glavo. Zakaj v dveh urah je opravil Dabiron vse poglavitne zaslišbe.

Vsi zaslišani so vedeli prav dobro, kako važne postanejo lahko njih izpovedbe za gospodarja. Vendar pa so bili brez izjeme čudovito zgovorni: Iz vsega, kar so povedali, se je dalo sklepati, da je vikont dober gospod, ki mu je lahko streči, vljuden in dobrohoten z vsakomer. In vendar jih je bilo med njimi komaj troje, ki jim je segala nesreča v gospodarjevi rodbini dozdevno do srca, in še izmed teh sta bila samo dva resnično potrta.

Za služabniki je prišel na vrsto policijski komisar, ki je izvršil aretacijo mladega grofa. Potrdil je Tabaretovo poročilo v vseh podrobnostih, pripisujoč istotako veliko važnost besedam: »Potem sem izgubljen,« ki so bile ušle mlademu možu. Tudi on je menil, da tvore skoraj že priznanje.

Nato je predložil preiskovalnemu sodniku vse predmete, ki so jih bili zasegli pri vikontu.

Dabiron je pregledal skrbno vse po vrsti, primerjal jih z onim, kar so bili prinesli iz La Zonšere, in zamrmral naposled: »Vse se ujema.« (Dajte prih.)

Manufakturna trgovina

J. GROBELNIK

152

prej Franc Souvan sin

: LJUBLJANA :

Mestni trg 22
nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga

sukna

za moška
oblačila!!

Najboljši nakupni vir
modernega blaga
za ženske obleke
iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti
== rut in šerp. ==

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur. Izkušeno dobri šifoni, platno kotenine in drugo belo blago.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Št. 518. Posebno ploščnata nikel cil-rem. močno dobro kolesje, pokrovi ostanejo stanov. beli K 7-50
Enako jeklena » 7-90

Št. 101. Posebno ploščnata srebrna Anker-rem. na 15 kamnov, fini kovinasti kazalnik . . K 11-—

Št. 519. Posebno ploščnata srebrna Anker-rem. na 15 kamnov, fini močni pokrovi, lepo gravirano, posrebr. kovin. kazalnik K 17-50

Št. 520. Ista s tremi močnimi srebrn. pokrovi, lepo grav. K 19-50

Dobiti proti povzetju pri tovarni ur

H. Suttner, Ljubljana št. 5.

Nobena izguba, zamena dovoljena, ali se denar vrne.

Zahtevajte cenik, zastoj in poštnine prosto.

Na prodaj

je dobro idoča gostilna v večji vasi ob glavni cesti, kjer se nahaja tudi velika romarska cerkev. Zelo pripravna je tudi za trgovino. Za gostilniško obrt so tri sobe in dve veliki podstrešni sobi za stanovanje, vse z električno razsvetljavo. Kegljisce z verando, velik vrt z brajdami, lepo dvorišče s studencem, sploh vse zelo snažno in pripravno. Zraven je še ena hiša, ki nese mesečno 30 kron najemnine, kakor tudi novo gospodarsko poslopje, dve njivi, en travnik in gozd, skupaj 8½ oralov, vsa setva in seno. Cena je 20.000 kron, 6000 kron je vključeno. Natančneje se izve pri Alojziju Jugu, Ruše pri Mariboru. 392

Kdor ne verjame, naj poskusi, da je novi »Osetov Silva vrelec« pri Tolstovrški slatini, pošta Guštanj, res izvrstna zdravilna in osvežujoča namizna kislava voda, ki močno mozga in ostane čista in dobra. Konkurira lahko z vsemi slovečimi vodami. Poskusite, zahtevajte in naročite takoj. Steklenice vseh vrst se sprejmejo v polnitev in proti računu. Tudi kupijo se vse vrste steklenic. Edino domače podjetje te vrste. Svoji k svojim!

Dobro blago in nizke cene, to je načelo tvrde H. Suttner v Ljubljani št. 5. Zato pa se je tudi razvila iz majhnih početkov do današnjega velikega podjetja ter je sedaj na slovenskem jugu največja razpošiljalnica ur, verižic, prstanov, uhanov in sploh zlatnine, srebrnine itd. Oglejte si zalogo ali pa pišite po cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto!

Najhujši zapeljivec in škodljivec ljudi je velika reklama. Mnogo je ljudi, ki naročajo razno blago in pošiljajo naš denar v tujino le zato, ker so brali v koledarjih, v časnikih ali na lepakih velikansko reklamo. Dobijo navadno slabo blago za dragi denar, potem pa se jezijo, a dobavitelj se iz njih norčuje in reklamacij noče razumeti, ker je druge narodnosti. Kdor torej hoče dobiti zanesljivo dobro in poceni blago, naj se obrne na Prvo slovensko spodnještajersko razpošiljalno, J. N. Sostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5. Če pridete v Maribor, pazite na slovenski napis, da te trgovine ne zamenjate s kako drugo, ki se morda tudi tako glasi, piše pa Schostersich, Schustersich ali Schusterschütz.

Veliko ljubljanskega občinstva se ravna po električni uri v Prešernovi ulici 1. Opozorjamo, da bi se vsakdo posluževal iste, ki kaže pravi čas in je v Ljubljani edina te vrste. Uro je postavila tvrdka F. Čuden.

Hitite, pomagajte si k sreči s takojšnjim naročilom turške srečke! Žrebanje se vrši že dne 1. avgusta in kdor ne hiti, zamudi priliko, v srečnem slučaju postati tega dne bogataš s 400.000 franki. — Pojasnila daje in naročila sprejema glasom današnjega oglasa: Srečkovno zastopstvo, Ljubljana 3.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivjo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj L., Biberstraße 82.

„Floks“

tinktura uniči vse stenice z zelo vred. „Floks“ tinktura stane 1 stekl. 70 vin., 5 stekl. 3 K. Preprodajalci visok popust.

Wertheimer Moritz, zavod za uničevanje mrčesa, Zagreb Petrinjska ulica 47. 358

Na prodaj je

HIŠA

na Jerški cesti šteč. 23, blizu novega pokopališča (Sv. Križ) v Ljubljani. — Hiša ima 5 sob, 4 kuhinje, klet, lasten vodnjak in okrog 700 sežnjev vrta. Kraj je miren in zdrav. Platilni pogoji zelo ugodni. Več se izve v Novem Udmatu št. 152. (388)

Zastonj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robce za otroke 21. kdor naroči

5 kg poš. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine fligove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franco po povzetju

Prva Severomor. Prazarna Žitne Kave v Postřelmovu. (Severno Moravsko)

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

V vsakem varčnem gospodinjstvu rabijo že mnogo let najrajše

„Sapolin“

kot najboljši prašek za pranje. Dobiva se v vseh špecerijskih trgovinah. Izdeluje firma:

Pavel Hatheyer tovarna mila, Celovec.

Za kratek čas.

Moderni zakon. Pred sodnikom Svetom stojita mbret Viljem Wiedski in gospa Albanija. Sodnik: Po tako kratkem času se hočeta že ločiti? Kakšne vzroke pa imata vendar? Gospa Albanija: On ni mož in — ni za prav nobeno rabo!

V dobi šolskih izpričeval. »Kaj pa se zgodi doma, ko prineseš tako izpričevalo?« — »Nič. Le oče postane rdeč od jeze, — mati zelena od strahu in jaz ves moder od palice.«

Na počitnicah. Letoviščar: Nocoj sem ujel in ubil nad trideset stenice! — Gostilničar: Izvrstno! Veste kaj, ostanite še nekaj dni, da pobijete vse!

Na planini. Tisoč metrov visoko me je še žrla bolha, ki sem jo našel v koči. Zdaj pa je ne čutim več; menda ji je postalo vendarle previksoko!

Vzgoja. Mati (sinu, ki je ujel muho): Nikar ne muči živalice, ampak jo lepo ubij.

Draga jed. Natakaraica (gostu, ki želi kaj majhnega in cenenežga za večerjo): Vzemite enega slanika! — Gost: O, slanik je najdražja večerja! — Natakaraica: Kako? Saj stane en slanik le deset vinarjev! — Gost: Da, a potem moram izpiti najmanj deset vrčkov!

Pokvarjen užitek. Pojdite v kino! — »Ne, ne, kinematograf me pri pijači preveč moti!«

Atelje za steznike (moderce)

313

Ljubica Oehm,

Zagreb. Bogovičeva ulica 6

po 10 K in več dober komoden trpežen steznik,

po 20 K in več fin in trajno trpežen steznik povsem iz pravega francoskega materiala.

Kako postanem zdrav in krepak?!

Kako utegnemo bolnika ozdraviti od tisočih mučnih nadožnosti kot posledici oslabelosti živcev in malokrvnosti? Kako odpravimo končno utrujenost, oslabelost, trudnost, pobotost, glavobol, hrbtne in udne bolečine, nervozne motitve želodca in črev, slab tek, zapeko, utripanje srca, bolečine srca, omotičnost, reumatizem, protin, ishijo, bodežje, nevralgijo, krče in ohromelost? Najboljše in v tisočih primerih preskušene zdravniške nasvete za to najdete, če čitate knjigo o »Moderni elektroterapiji«. To 64 strani obsežajočo knjigo (posebna izdaja za moške in posebna za ženske) pošlje vsakomur, ki jo zahteva pismeno ali osebno, zastonj in poštne prosto: Elektro Vitalizer ärztliches Institut, Budapest VI., Vörösmarty utca 45. I/105. (747)

: Zahtevajte torej to brezplačno knjigo takoj! :

Leopold Seufferth

atelje za ortopedijske aparate in bandaže

Pred zdravljenjem

-- Brno --

Kandlergasse 8

(382) (mecanin)

Izdeluje vsakršne ortopedijske aparate in bandaže, kakor tudi umetne roke in noge, telesna uravnala (pasove) v obliki steznika po gosp. primariju Dr. Bittnerju.

Po zdravljenju

Uravnano telo z aparatom, ki je bil prirejen po navodilih gosp. ravnatelja brnske otroške bolnice primarija Dr. V. Bittnerja.

274

Moderna obuvala

najmodernejši izdelki iz Nemčije, Anglije, Amerike. Edina prodaja

The Vera American Shoe

Fran Szantner

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4.

Priporočila se

umetna knjigoveznica

Ivan Jakopič, Ljubljana.

Rane in poškodbe

vsake vrste ozdravi Bartuličeva „zdravilna mast“. Treba je, da se jo ima v vsaki hiši, ker če se kdo poškoduje, opraska, opeče, vreže, je zelo pripravna za prvo pomoč, da se prepreči zastrupljenje krvi. Cena škatle 50 v, s poštnino 70 v in se plača naprej ali 12 škatelj za 6 K franko proti povzetju. Edino pristno pod varstveno znamko sv. Marije pomočnice. Dobiva se pri Vladku Bartuliču, lekarnarju, 362 d Zagreb Jelačićev trg št. 19.

Ženitna ponudba.

V svrhu ženitve se želi seznaniti izobrazeno dekle blagega in mirnega značaja z nekaj premoženja z mladeničem blagega srca in s stalno službo ali kakim obrtnikom. Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ v Ljubljani pod št. 2922.

Pri veliki internacionalni dirki dne 7. julija 1914

okoli Gradca

Gorčevo kolo

PRVO dospelo na cilj.

Gorčeva kolesa, ki so cena in trpežna ter lahna tekoča, se prištevajo med prvovrstne in najboljše izdelke monarhije in kot taka vredna zasluženega priznanja ter vsestranskega priporočila prve in res domače tvrdke

A. GOREC, LJUBLJANA

specijalna trgovina s kolesi, pnevmatikami in deli, Marije Terezije c. 14

(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

Zahtevajte prvi slovenski cenik brezplačno. 391

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
ŠEF ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ

PFAFF šivalni stroji

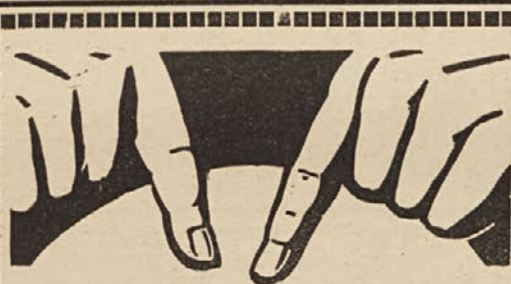

PUCH kolesa najboljša v Evropi

IGN. VOK

največja trgovina šivalnih strojev in koles, ter posameznih delov

Ljubljana, Sodna ulica 7
zraven sodnije.

SAMO K 10.-

stane v Prvi gorenjski razpošiljalnici IVAN ŠAVNIK, Kranj št. 154.

4 1/2 m volnenega blaga za eno fino žensko obleko v poljubni barvi, 1 zelo fini robec za na glavo, 3 lepi žepni robci iz šifona, 2 para močnih ženskih nogavic, 1 svilnat pas in še več drugih različnih stvari za poljubno vrh. Ista množina še boljše vrste K 15. Ista množina najboljše vrste K 20.

Solidno ugledno domače podjetje!

Pozor! Svoji k svojim! Pozor!

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

PETER WERNIG

družba z omejeno zavezo

v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Cenike, brošure, knjige itd.
natisne elegantno in okrasno ter najceneje
Učiteljska tiskarna
v Ljubljani.

Kdor želi svojo sedanjo ne-
gotovo in slabo plačano
službo zamenjati z boljšo,
kdor išče dobrega in lahkega
postranskega zaslужka,
kdor uživa ugled in zaupanje
pri svojih prijateljih in
znancih,
kdor se ne plaši pred akvi-
zicijskim poslom, če se
mu dobro izplača,
ta naj nemudoma sporoči svoj
naslov pod »Poštni predal
47« Ljubljana. 329

F. Pečenko, Trst

Scala Belvedere 1.
ima vedno v zalogi
najboljše likerje
in 332
vsakovrstna vina.

Zavod za pranje
in likanje 278

Hartmann & Co.

Lastnik Josip Hallegger
Trst, Via Zonta št. 8.
Telefon št. 765.

Podružnica v Grado: Vila »Marija«.

Velika zaloga dalmatinskih vin

J. Matković v Celju.

Najboljše blago!
296 Najnižje cene!

J. Kafka, Zagreb

Meduličeva ulica št. 18
umetni in trgovski vrtnar.

Cenik o cvetlicah, semenih, sad-
nem in okrasnem drevju za-
stoj in poštnine prosto. 364

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj
v Spodnji Šiški št. 222
pri Ljubljani. Dobi se v
Kolodvorski ul. št. 200 ali
pa v trafiki pri cerkvi.
V treh tednih zrastejo naj-
lepši lasje. Stekl. po 2 K
in po 3K. Pošilja se tudi
po pošti. Izborna sred-
stvo za rast las.

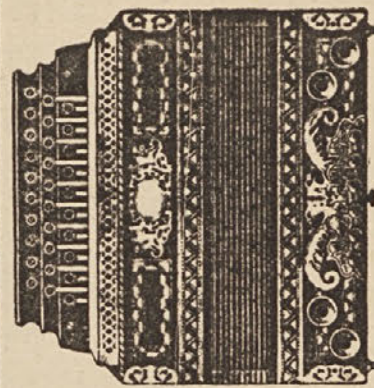
Za gotovost se jamči.
Zadostuje samo ena
steklenica. 2
Spričevala na razpolago.

Pod ugodnimi pogoji se
prodasta

2 hiši

v Črnučah pri Ljub-
ljani. Vsaka ima 3 sobe,
kuhinja, jedilno shram-
bo, klet in lastni vodo-
vod. Zraven je do 1300 m
vrta s sadnim drevjem.
Poizve se pri F. Jerko,
Podboršt 10, Ježica.

(387)

Kdor bi dobil rad resnično dobro
ročno harmoniko ali gramofon
po ceni, obrne naj se naravnost na
izdelovalnico

Vincenc Simonič

Sv. Urban 112 pri Ptuj (Štajersko).

Ugodni mesečni pogoji! (373)
Ceniki na zahtevo zastoj!
Popravila se ugodijo točno!

Vsakdo mora zadeti!

400.000 in 200.000 fr. znašajo glavni dobitki
turških srečk.

6 žrebanj vsako leto! Prihodnje žrebanje 1. avgusta.
475.000 oziroma 375.000 kron, oziroma frankov in lir zna-
šajo vsakoletni glavni dobitki skupine (379)

5 oziroma 3 izbornih srečk.

13 ozir. 9 žrebanj vsako leto! Prihodnje žrebanje 1. avgusta.

Mesečni obrok od 4 K naprej. Za naročnike so določene
nagrade in premije! — Pojasnila in naročila sprejema:
Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka češke
industrialne banke v Pragi, Ljubljana. — Naslov za
pisma: Srečkovno zastopstvo Ljubljana 3.

EGON SUBOTICH, spediter

Trst, Via Valdirivo št. 13, transitno skladišče v prosti luki. Ugodni in kulantni pogoji.

Važno za „Sokole“!

Ravnokar sem dobil jako lične
zletne znake. Cena 60 v.

Ker sem edini pooblaščenec od „Slovenske Sokolske Zveze“, sem prepričan,
da bodejo brati „Sokoli“ segali po istih, osobito pa še, ko je polovica čistega
dobička v prid „Slovenski Sokolski Zvezi“. Pri naročilu več komadov dam
primeren popust. Se priporoča

MILKO KRAPEŠ, urar in trgovec,
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

352

Na debelo in drobno!

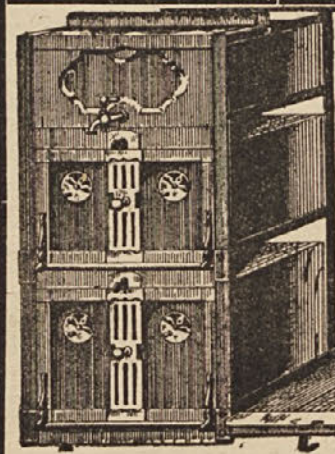
Tovarniška zaloga perila in izdelovalnica zavrtnic

Engelbert Skušek

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7

se slavnemu občinstvu najuljudneje priporoča

== Pismena naročila z obratno pošto. ==

Pozor stavbeniki! Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike

solidno domače delo, prodaja po jako
nizkih cenah 254

Rudolf Geyer, ključarski mojster, Ljub-
ljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

priporoča tudi vsa v stroko spadajoča
dela, vrtno, stopniščne in balkonske
ograje, rastlinjake itd., ter vsa popravila.

Izgotovljene obleke

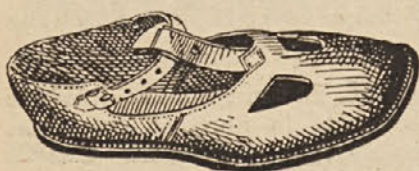
za moške in otroke
po nižanih cenah pri

„Škofu“

Pred Škofijo št. 3

Ljubljana.

(12)

100.000
parov
sandalov

v vseh velikostih, v lepi rjavi barvi, jamčeno iz najboljšega materiala izdelanih, se pošljejo natančno po podobi in v zdravstveni fazoni po povzetju. Cena paru sandalov je: otroškim št. 21-25 K 3-70, dekliškim št. 26-28 K 4-50, deškim št. 29-34 K 5-50, ženskim št. 35-42 K 6-50, moškim št. 40-46 K 7-50. 385
Za naročilo zadošča mera v centimetrih ali napoved številke. Razpošilja po povzetju po največja krščanska firma za razpošiljanje sandalov

FRAN HUMANN, Dunaj, II. okraj, Aloisgasse Nr. 3/a, 16.

Najstarejša domača zlatarska tvrdka!
25 letni jubilej obstoja leta 1914.

Raznovrstna zaloga vseh zlatarskih predmetov in ur.

Ure z lastno znamko „TUP“.

Popravila in nova dela ter poročne prstane izdelujem v lastni delavnici z električnim obratom. Najnižje cene. Vestna in točna postrežba. Ceniki zastoj.

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami ter zaprišežen sodni cenilec. Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

ANT. BAJEC

cvetlični salon

= Ljubljana =

Pod Trančo št. 2

šopki, venci, trakovi.

Vrtnarija: Tržaška c. 34.

Brzjav: A. BAJEC

Skrivalnica.

Kje je divji mrjasec?

(Rešitev skrivalnice v zadnji (29.) številki: „Kje je voznik?“ Obrni sliko na levo. Voznik leži s hrbtom na plotu z glavo na kolesu voza).

Martin Pernovšek

Telefon št. 5/VI.

v Celju

izdeluje omare ledenice.

Najboljši so danes
Gritzner šivalni stroji!

Prednost: Šiva tudi nazaj; pouk brezplačen.

Garancija 10 let.
Kroglični tek (Kugellager).
V rabi jih je že 2 1/2 milijona.
Zahtevajte cenik. I

Stroj veze, maši nogavice in perilo.

Edino zastopstvo vseh specialnih strojev za šivanje

Josip Petelinc,

Sv. Petra nasip št. 7 (za vodo poleg gostilne pri fajmoštru).

Pošljite naročnino takoj!

Fotografske aparate

in vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„ADRIJA“

oblastv. konces. prodaja strupov

v Ljubljani,

Selenburgova ulica šte. 5.

Temnica naj razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto. Zahtevajte cenike.

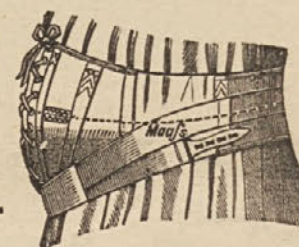
SODE

(389)
dobro ovinjene stare in nove, male in velike ima na prodaj **Ivan Buggenig**, sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 7.

Moč in zdravje!

Ce čutite, da Vaša delovna moč, Vaše veselje do dela, Vaša telesna moč pojemlje, če ste vedno razburjeni, nervozni, hitro utrujeni, slabovoljni, pozabljivi, brez spanca, če Vas boli glava ali hrbet, če trpite na omotičnosti, nervoznem srčnem utripanju, občutkih tesnobe, nervoznem želodčnem in črevesnem motenju, ste shujšani, potem morate rabiti takoj svetovno sloveči **Nutrigen**, najboljše redilno sredstvo za živce, ki ga imamo. Tisoče zdravnikov in bolnikov potrjuje, da **Nutrigen** hitro in temeljito očisti organizem in kri, ustvarja svežo življensko moč, krepke živce in mišice. Naročite ga takoj, pa se boste iznebili vseh svojih nadležnosti. Vaše veselje do dela, Vaša svežost in Vaša življenska sreča se povrne zopet. Vsak naročnik prejme zastoj knjigo z naslovom: »Kako postanem zdrav in krepak?« Originalna škatlica **Nutrigena** velja K 4—, 3 škatlice K 10—, 6 steklenic K 18—, 10 škatlic K 26—. (Za eno popolno zdravljenje treba 6 ali 10 škatlic.) Naročila se naj naslavlja: **Nutrigen-Unternehmung, Budapest IV., Vörösmarty utca 45/105.** (376)

Trebušne
pasove,
kilne pa-
sove in vse potrebščine za babice

priporoča

294

K. Piotrowski,

Ljubljana, Sv. Petra cesta sedaj št. 33.

Trgovina z usnjem

na debelo in drobno

K. A. Kregar,

Ljubljana, Sv. Petra c. 21-23.

Telefon 96.

237

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fondi K 65.000.000.—

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304.25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo. 62

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premije proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. — Zavaruje tudi proti vlomom.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani.

I. hrvatska marmorna industrija L. Pierotti-a nasledniki v Zagrebu, Kukovičeva ulica 24. Telefon šte. 3—41.

je priredila v svojem lastnem skladišču razstavo izgotovljenih nagrobnih spomenikov iz vseh vrst marmorja, granita, syenita in Labadora v enostavnem in modernem slogu izdelanih. Vsled tega prosimo vlec. stranke, da si ogledajo našo prirejeno razstavo. Nizke cene. 363

Ceniki zastoj in franko.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Centrala: TRST. (384) Telefon šte. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe v Trstu. — Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelček „Jadranske banke“.

Postrežba točna.

Zmerne cene.

Zahtevajte takoj brezplačno vzorce.

10.000 metrov
volnenega in pol-
volnenega

blaga

razpošilja globoko pod ceno

R. Miklauc
Ljubljana 3.

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraske za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, črevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebnosti so najceneje pri Fr. Margolinu, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike.

V. Schramm, Celje
sodnijsko zapriščeni izdelavec

izdelovalec godal.

Najcenejši nakupni vir za godala in dele. Najfinišne koncertne strune. — Popravila točno in najcenejšo. Kupuje in zamenjava stare gosli in čela.

Gorica, Tržaška ulica šte. 26.
Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrirajonov itd.

F. BATJEL, Gorica, Stalna ul. šte. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Lovsko povrtno in žepno
obrambno orožje

ne kupite nikjer ugodnejše kakor pri svetovno znani

tovarni za precizijske puške JOS. WINKLER v Borovljah (Koroško).

Vsaka poprava, novo kopito in nabijalne toke popravlja hitro, trpežno in prav poceni. Moj glavni cenovnik l. T. pošljem na zahtevo resnim reflektantom zastoj.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklastega kleja v Ljubljani

oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje

Zahtevajte cenike.

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem oblastveno avtoriziran za izvrševanje vseh stavbenih del, kakor tudi stavbnih načrtov in proračunov. ELER IVAN, stavbeni podjetnik v Miljah-Muggia — Istra.

Svetovno znani čevlji sedanjosti z znamko

„The Komfort Shoe“

so in ostanejo vedno najboljši in najcenejši.

Edina zaloga

JOS. SIMA, Ljubljana
Kongresni trg št. 6.

Najboljši češki nakupni vir. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 300 cm dolga, 140 cm široka 12, 14, 16, 17-80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4-50, 5-30 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančnejši cenik gratis in franko.

Čuvajte se peg!
Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vladicca balsamin“. Steklenica K 2-50. Rationell bals. mlo K 1-20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bolešči v 8 minutah edini z jamčeno neškodljivi „Sattymmo“. Steklenica K 2-50.

Bujno polnost-krasno

oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in priznani dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladicco“. K 2-—.

Nikako izpadanje las, nikako luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh z jamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kozmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

FRANC RUPNIK

priporoča p. n. občinstvu svojo

324

: krojaško delavnico :
v Trstu, Via Gega št. 10, I. nad.

Izdeluje **obleke** iz prvovrstnega domačega in tujega blaga kakor tudi vsakršne **uniforme**. Ugodni pogoji za mesečne obroke. — Zmerne cene.

Ne zamudite!

Sedaj spomladí rabiti

Salvator kremo,

Salvator milo,

Salvator puder

314

da ohranite svojo lepo polt. Cena komadu K 1-—.

S. MITTELBACH, ZAGREB.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfimerijah.

„Zobozdravniški in zobotehnični atelijé“

se priporoča p. n. občinstvu za zobozdravniška in zobotehnična dela. Atelijé odgovarja najmodernejšim zahtevam higijene in je opremljen z najnovejšimi iznajdbami na polju zobotehnik. Vsako tako zdravljenje zob vrši se **brez bolečin**.

Cene zmerne, za revnejše tudi primeren popust. Ordinacijske ure od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljubljana, hotel pri Maliču,
nasproti glavne pošte.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin Rta balzam Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1-—, 3 lončki K 2-50. Stotine zahvalnih in priznanih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44. (Ogrsko.)

Velika zaloga
špecerijskega blaga
špirta, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.

Franc Babič
Ljubljana, Dolenjskac. 2 in 14.

Na drobno
in na debelo.

1. vrsta K 5-50 K 5-50 K 5-50 175
2. vrsta K 6-50 K 6-50 K 6-50

Nikakršna sleparija! Ne zamenjajte z enakimi ponudbami! Med čitatelje tega 30 000 parov prazniških časopisa razdelimo in delovniških čevljev, izvrstnih, jako elegantnih usnjenih čevljev na zato iz najboljšega trpežnega usnja, z dobro zbitimi nazvunštrlečimi podplati, kakor na podobi, da seznanimo našo firmo. Le izdelovalno

mezo K 5-50. za 1. vrsto, za moške ali ženske čevlje se plača. 2. vrsta: Moški in ženski nedeljski in prazniški čevlji na zato z modernimi višjimi dunajskimi petami za par K 6-50. Dobavimo vsakomur popolnoma po želji v največje zadovoljstvo. Zamenja dopustna, torej nikakršen riziko! Razpošilja po povzetju c. kr. trgovskosodniško protokolirana

Exportna trgovina čevljev Franc Humann, Dunaj, II., Aloisgasse 3/76. Krščanska svet. firma.

Šele Vaše priporočilo naj nosi korist. Tisoč nam priznanih pisem.

Na prvi pogled

opaziš na fini izdelavi, da je blago od največje ljubljanske trgovine z urami zlatino in srebrnino

Krasna izbira

briljantov, uhanov, prstanov, stenskih ur itd.

obeskov, verižic, modernih kuhinjskih ur, stenskih ur itd.

Tovarniška znamka „Union“.

Predmeti serije so

žepne budilke, ure v zapestnicah, moderni manšetni gumbi itd.

F. Čuden

Ljubljana 201 — Prešernova ul. 1.

Zalogo si lahko vsakdo ogleda ali pa naj piše po cenik.

Obnovite naročnino!

Udobno pohištvo se počuti vsakdo v lepem urejenem stanovanju zato kupite in vso drugo opravo z vsem zaupanjem pri tvrdki ::

M. P. PAVLICA,

Jurišičeva ulica 3. - Zagreb. - Tel. br. 12-49.

Cene zmerne, blago solidno in moderno. Naročila se izvršujejo od najenostavnejših do razkošnih oprav. 368

Hotel „AVSTRIJSKI CESAR“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 5

se slav. občinstvu toplo priporoča. (371)

Opatija!

Sobe za letovišcarje se dobe po zmernih cenah blizu Voloske, 5 minut od morja. Postaja električne železnice. Zdraviliške pristojbine prosto. — Krasen razgled po cellem Kvarneru. — **Marija Rupnik, Pre-luka, p. Volosko.** (378)

Hotel, restavrant „Victoria“ Portorose

M. NEDWED, hotelir.

Podružnica: Trst, Campo Belvedere 3. 344

Miramar

pri Trstu, hotel Bellevue, nanovo urejen, oddaljen tri minute od gradu Miramar. Morsko kopališče Grižan. Elegantne sobe. Celotna oskrba. 353 **V. BENDA, hotelir.**

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen). 13

Brezplačen pouk v ve-zenju.

Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

Priporoča se brivnica

E. FRANCHETTI 343

Ljubljana, Sodna ul. 2.

SSSSSSSSSS

Modni kamgarn, modni ševijot, lovsko sukno, fino črno blago, različni suk-
:: neni ostanki ::

po zelo znižani ceni pri tvrdki

R. Miklauc

Ljubljana (12)

Stritarjeva ulica šteč. 5

2222222222

Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

== Dobro in ceno kupite v ==

specialni modni trgovini za gospode in dečke

J. KETTE, LJUBLJANA,

Franca Jožefa cesta 3

klobuke, slamnike, 31

čepice, kravate,

srajce, drugo perilo

itd. itd.

!! Največja kolesarska tekma c. in kr. avstro-ogrške armade !!

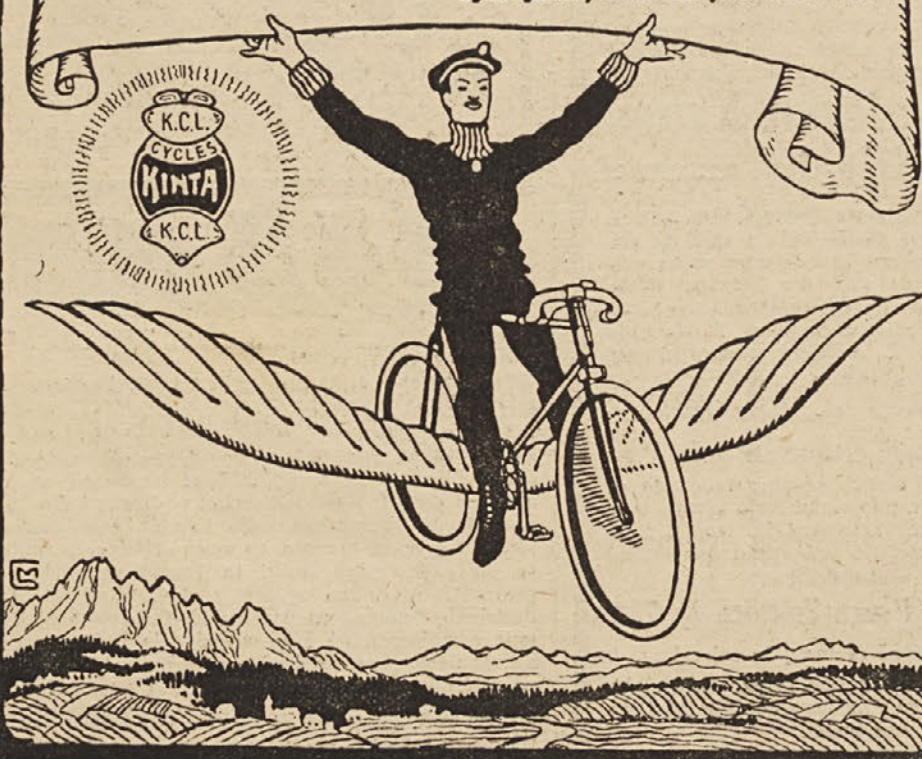
Tekma častnikov: **Prvi**

Tekma moštva: **Prvi**

na „KINTA“ kolesu

K. ČAMERNIK & Ko.

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža. Ljubljana, samo Dunajska cesta 9-12.

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Slov. Ilustrovanem Tedniku“ in sklicujte se pri nakupovanju na „Slov. Ilustrovani Tednik“.